

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Toften 6, 6880 Tarm

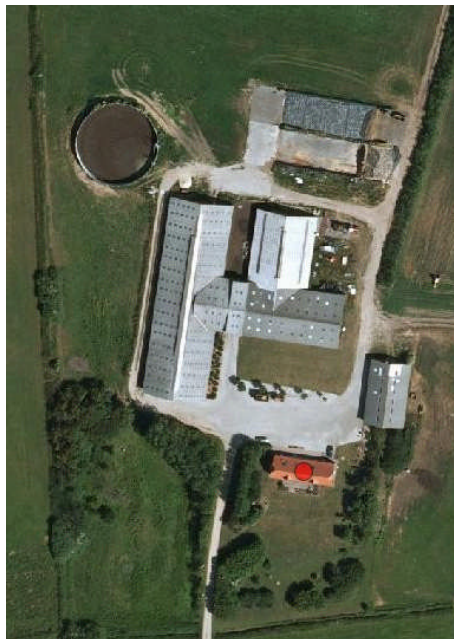
Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
99 74 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk

Dato
17. december 2012
Sagsnummer
2011010108A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget
Østertoft
Opstrupvej 5
6980 Tim

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:
Konsulent:

Kvalitetssikret af:

Kvægproduktion
142 k Hovedejerlavet, Stadil m.fl.
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Udarbejdet af Alecia A/S for Ringkøbing-Skjern
Kommune
Poul Bennetzen, Ringkøbing-Skjern kommune

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Fastnet telefon: Mobil:	
Bedriftens adresse	Østertoft Opstrupvej 5 6980 Tim	
Bedriftens miljøkonsulent	Helle Harpøth Herningvej 3-5 6950 Ringkøbing Fastnet telefon: 96814231 Mobil: 21374792 E-mail: hsh@vjl.dk	
Bedriftens matrikelnumre	142k 3d 144g 144a	Hovedejerlavet, Stadil Bjerregård, Vedersø Hovedejerlavet, Stadil Hovedejerlavet, Stadil
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	/ / 57760	
Ejendomsnummer	20142	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	155	206,86	164	218,87
Opdræt, tung race 3-26 mdr.	138	64,54	145	67,80
Småkalv 0-3 mdr.	17	4,17	19	4,66
Tyrekalve 40-120 kg	70	3,66	82	4,29
I alt		279,23		295,62
Arealer		Ha		Ha
Ejet - forpagtet udbringningsareal		-		91,77
Aftaleareal		-		388,96
Udbringningsareal i alt		-		480,73
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende kostald (1)		1.850		1.850
Eksisterende ungdyrstald (2)		660		660
Eksisterende foderlade (3)		980		980
Eksisterende maskinhus (4)		375		375
Eksisterende vaskeplads (8)		90		90
Eksisterende gyllebeholder (6)	3.100		3.100	
Lejet gyllebeholder (Møllebyvej 8)	1.800		1.800	
Lovliggørelse af køresiloanlæg (5)		-		1.180
Ny køresilo (9)		-		410
Ny møddingsplads (9)			210	140
I alt	4.900	3.955	4.900	5.685

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Alder ind Mdr.	Alder ud Mdr.
Eksisterende stald: Kostald					
Malkekøer	Sengestald med fast gulv	162	216,20		
Malkekøer	Dybstrøelse hele arealet	2	2,67		
Kvie/stud	Dybstrøelse hele arealet	1	0,66	26	26
Småkalv	Dybstrøelse hele arealet	19	4,66	0	3

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Tyrekalv	Dybstrøelse hele arealet	82	4,29	40 kg	120 kg
Eksisterende stald: Ungdyrstald					
Kvie/stud	Sengestald m/ spaltegulv (Kanal, bagskyl eller ringkanal)	144	67,14	3	26
I alt			295,62		-

Nedenstående tabel er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Adresse	Type	Antal DE
Produceret gødning	Opstrupvej 5, 6980 Tim	Kvæggylle	283,34
		Dybstrøelse	12,28
Afsat til aftalearealer	Møllebyvej 8, 6980 Tim	Kvæggylle	51,1
	Opstrupvej 6, 6980 Tim	Kvæggylle	33,0
	I alt til aftalearealer		84,1
Til afsætning på ejede / forpagtede arealer	Opstrupvej 5, 6980 Tim	Kvæggylle	199,24
		Dybstrøelse	12,28
		I alt	211,52

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
STALDANLÆG MED DYR, ANSØGT DRIFT.....	3
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	8
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt	10
2.2 Uheld og risici.....	10
2.3 Årsproduktion.....	10
2.4 Foder	11
2.5 Staldanlæg.....	11
2.6 Opbevaringsanlæg generelt / ny møddingsplads	11
2.7 Gyllehåndtering	12
2.8 Transport.....	12
2.9 Spildevand	12
2.10 Oplag af olie og medicin	12
2.11 Affald	12
2.12 Skadedyr	12
2.13 Lugt	12
2.14 Støjklider	12
2.15 Lys.....	13
2.16 Støv	13
2.17 Udbringningsarealer	13
2.18 Aftalearealer.....	14
2.19 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	14
2.20 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	14
2.21 Ophør.....	14
3. FORMALIA	15
3.1 LOVGRUNDLAG	15
3.2 OFFENTLIGHED	15
3.3 KLAGEVEJLEDNING.....	15
3.4 UDNYTTELSE.....	16
BILAG 1: MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN.....	18
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	18
1.2 OPLYSNINGER OMKRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	19
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	25
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	27
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	27
1.6 OPLYSNINGER OMKRING AREALER	31
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING.....	33
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	35
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	37
1.10 BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	38
BILAG 2: MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	42
2.1 BAGGRUND	42
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	43
2.2.1 Generelle afstandskrav	43
2.2.2 Beskyttelseslinjer	43
2.2.3 Kulturmiljø	43
2.2.4. Landskabelige værdier og interesseområde	43

2.3 INDRETNING OG DRIFT	44
2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik	44
2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand	48
2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	49
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald og døde dyr	49
2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld	49
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	49
2.4.1 Lugt	49
2.4.2 Støj	50
2.4.3 Lys	50
2.4.4 Fluer og skadedyr	50
2.4.5 Støv	50
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel	50
2.4.7 Egenkontrol	51
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER	51
2.5.1 Andre muligheder	51
2.5.2 0-alternativ	51
2.6 OPHØR	52
2.7 NATUR OG VAND	52
2.7.1 International natur – beskrivelse	52
2.7.2 Vandmiljøet	57
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn	58
2.7.4 Sædskifte	58
2.7.5 Bilag IV-arter	58
2.7.6 Nitrat til overfladevand	59
2.7.7 Risikoarealer	62
2.7.8 Fosforbelastning til vandområde	62
2.7.9 Ammoniak	64
2.7.10 Grundvand	68
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING	68
2.9 KONKLUSION	68
BILAG 3: KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN	70
BEREDSKABSPLAN	70
KOMPOST TIL MARKSTAK	70
STØJ	70
BILAG 4: SITUATIONSPLAN, SAMLEDE ANLÆG	71
BILAG 5: OVERSIGTSKORT, SAMLEDE ANLÆG	72
BILAG 6A: UDBRINGNINGSAREAL, NATUR	73
BILAG 6B: UDBRINGNINGSAREAL, NATUR	74
BILAG 7: TRANSPORTVEJE FOR HUSDYRGØDNING	75
BILAG 8: SITUATIONSPLAN FOR BEREDSKAB	76
BILAG 9: KULTURMILJØ	77
BILAG 10: BAT-EMISSIONSNIVEAU	78
BILAG 11: BEREDSKABSPLAN	79

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 22-12-2010 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget Østertoft beliggende på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en udvidelse i husdyrbrugets antal af malkekøer og tilhørende opdræt, lovliggørelse af køresiloanlæg, samt en udvidelse af køresiloanlægget og opførelse af en ny møddingsplads.

Kort resumé

Husdyrbruget er et malkekvægsbrug med eget opdræt som ansøges udvidet fra 279 DE til 164 malkekøer, 145 kvier (3 - 26 mdr), 18 småkalve (0 - 3 mdr), og 83 tyrekalve (40 - 120 kg) svarende til 295 DE.

Der søges om en variation i sammensætningen af dyreholdet på +/-10 %. Udvidelsen foregår i eksisterende stalde. Der lovliggøres et køresiloanlæg samt sker en udvidelse heraf. Der etableres en ny møddingsplads på ca. 140 m².

Der forligger en VVM screening om ikke VVM-pligt af 7. december 2006 til Opstrupvej 5, 6980 Tim. Afgørelsen om at udvidelsen af dyreholdet i 2006 ikke var VVM-pligtig, blev givet under nedenstående forudsætninger til niveauet for fosfor og nitrat. Der fremgår ikke andre forudsætninger, som skal vurderes i forhold til den ansøgte drift.

Screeningens niveauer:

Fosforoverskuddet falder fra 510 kg P/år til 267 kg P/år. Det arealspecifikke fosforoverskud falder fra 3,1 kg P/ha/år til 1,6 kg P/ha/år.

De indsendte beregninger viser, at kvælstofudvaskningen falder fra 13764 kg N/år til 11921 kg N/år. Den arealspecifikke kvælstofudvaskning falder fra 84 kg N/ha/år til 72 kg N/ha/år.

Fosforgennemsnittet fra VVM-screeningen på 1,6 kg P/ha/år skal derfor danne udgangspunkt for nudriften (før-situationen) i det ansøgte projekt. For kvælstofs vedkommende er beregningsmetoden i dag anderledes end i 2006, og udvaskningerne kan ikke sammenlignes.

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningen overholdt.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav af om 25 % ammoniakreduktion fra stald og lager, hvilket er overholdt i henhold til ansøgningen. Der anvendes gødningsskrabere på gulvet i kviestalden som virkemiddel.

Der findes ingen naturområder omfattet af lovens § 7 eller andre ammoniakfølsomme naturområder inden for 1000 m fra stald og lager. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for ammoniak, som rækker udover det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget.

Lugt

Lugtgenerafstande (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

- Byzone/sommerhusområde: 246 m

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

- samlet bebyggelse: 161 m
- enkelt bolig: 78 m

Ifølge ansøgningen er den faktuelle afstand fra staldmidten til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt mindst 198 m (Opstrupvej 7, 6980 Tim). Afstanden til den nærmeste samlede bebyggelse (Stadil) og byzone/sommerhusområde (Alrum) er hhv. ca. 1,2 km og ca. 2,6 km. Geneafstandene overholdes dermed.

Fosfor

Alle udbringningsarealerne ligger via Stadil Fjord i opland til Ringkøbing Fjord, der er overbelastet med fosfor. For alle 91,77 ha er beskyttelsesniveauet det samme som harmonitrykket på 2,3 DE/ha. Dyretætheden på husdyrbruget er 2,3 DE/ha.

Nitrat, overfladevand

Alle de ejede/forpagtede arealer ligger udenfor nitratklasse. Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 2,3 DE/ha, hvilket svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 54 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 2,3 DE/ha, hvilket svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet bliver på netop (DE_{reel}) 54 kg N/ha/år.

Nitrat, grundvand

Ingen af de ejede arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen fra rodzonen.

Natur

De nærmeste § 7 arealer ligger 3,8 km fra staldanlægget Inden for 1000 m fra staldanlægget er der registreret 6 naturområder omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Det nærmeste område ligger cirka 56 meter sydvest for staldanlægget og er et C-målsat engområde. Engen er vurderet til ikke at være kvælstoffølsom. Derudover er der 5 andre naturområder, som ligger længere væk, og hvortil depositionen er meget lav.

Arealer

Ejendommen har 91,77 ha ejet/forpagtet areal og 242,96 ha aftaleareal, hvoraf en del af aftalearealerne er vurderet i § 16 arealgodkendelse af Møllebyvej 8, 6980 Tim.

§ 16 arealgodkendelse

Dele af aftalearealet tilhørende [REDACTED], Møllebyvej 8, 6980 Tim ligger i P-klasse II. Aftalearealerne tilhørende Møllebyvej 8, 6980 Tim kan som følge heraf ikke godkendes efter § 11/12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse, men er godkendt efter § 16 i samme lov.

De øvrige aftalearealer tilhørende I/S Ole og [REDACTED], Opstrupvej 6, 6980 Tim. Disse arealer er vurderet i miljøgodkendelsen for denne ejendom.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 142 k Hovedejerslavet, Stadil m.fl. beliggende på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer. Godkendelsen omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra 279,23 DE fordelt på

- 155 malkekøer (tung race)
- 138 opdræt (3-26 mdr)
- 17 småkvier (0-3 mdr)
- 70 tyrekalve (40-120 kg)

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

til en besætning på 295,62 DE som fordeler sig på

- 164 malkekøer (tung race)
- 145 opdræt (3-26 mdr)
- 19 småkvier (0-3 mdr)
- 82 tyrekalve (40-120 kg)

Udvidelsen af husdyrholdet sker i eksisterende bygninger. Godkendelsen omfatter også lovliggørelse af et køresiloanlæg (1.180 m²), samt en udvidelse heraf (ca. 410 m²). Udvidelse af køresiloen laves kombineret med en ny møddingsplads (ca. 140 m²).

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 91,99 ha er udbringningsarealer. Undtagen heraf er aftalearealer på 242,96 ha, hvortil der skal udarbejdes særskilt § 16-arealgodkendelse.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning nr. 11910 version 5 genberegnet og downloadet den 16-10-2012.

Der foreligger en VVM screening om ikke VVM-pligt af 7. december 2006 til Opstrupvej 5, 6980 Tim som ophæves, når denne § 12 godkendelse tages i brug.

Ansøger har i 2006 og 2008 uden ansøgning til kommunen etableret en ny køresilo. Det er vurderet, at køresiloen ville have fået tilladelse, hvis der var blevet ansøgt, og derfor lovliggøres køresiloen med denne miljøgodkendelse.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Østertoft, Opstrupvej 5, 6980 Tim meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til miljøgodkendelsen må godt foregå selvom byggeriet ikke er påbegyndt inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet inden miljøgodkendelsen udløber.

Den del af byggeriet i miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter, at den er meddelt, bortfalder.

- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til enhver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på i alt 295,62 DE fordelt på:
 - 164 malkekøer, tung race (Energikorrigeret mælk: 9234,00)
 - 19 småkvier, tung race (0-3 mdr)
 - 144 kvie/stud, tung race (3-26 mdr)
 - 1 kvie/stud, tung race (26-26 mdr)
 - 82 tyrekalve, tung race (40-120 kg)

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Det tillades, at fordelingen mellem dyretyper må variere 10 %, inden for de maksimale 295,62 DE.

2.4 Foder

- 9) Grovfoderrationen til besætningen skal bestå af minimum 40 % græsmarksafgrøder (græs, græsensilage, hø eller grønpiller) i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner, foderkontrol eller en effektivitetskontrol, og skal opbevares i 5 år.

2.5 Staldanlæg

- 10) Sengestalden med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) i ungdyrstalden (bygning 2, bilag 4) skal etableres med skrabere. Skraberne skal sikre, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne og skal have en effekt på minimum 25 % ammoniakreduktion.
- 11) Skraberne skal være i drift året rundt. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrape sengestalden med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) mindst 6 gange i døgnet. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Eventuelle driftsstop skal indføres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

2.6 Opbevaringsanlæg generelt / ny møddingsplads

Fast gødning

- 12) Den nye møddingsplads på ca. 140 m² skal placeres som vist på bilag 4. Møddingspladsen kombineres med den nye køresilo.

Kompost- og ensilageopbevaring

- 13) Den nye ensilageplads på ca. 410 m² skal placeres som vist på bilag 4. Den nye ensilageplads kombineres med den nye møddingsplads.
- 14) Kompost i markstakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted. Gødning fra heste og småkalve kan ikke medregnes som kompostlignende, og skal derfor opbevares på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
- 15) Ensilage i markstakke må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 16) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 17) Skader på flydelag skal repareres, så overdækningen er helt tæt.

- 18) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

2.7 Gyllehåndtering

- 19) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.8 Transport

- 20) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt foregå ad de på bilag 7 angivne veje.

2.9 Spildevand

- 21) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 22) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 23) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 24) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

- 25) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativer.

2.12 Skadedyr

- 26) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 27) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

- 28) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjkloder

- 29) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdierne angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 30) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 31) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 32) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 33) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 34) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 35) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.17 Udbringningsarealer

- 36) Husdyrbrugets husdyrgødning - inklusive afgræsning - må kun udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 5 til 6b.
- 37) På husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med max 21.080,26 kgN pr. år og 3.168,43 kgP pr. år svarende til 211,52 DE.
- 38) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 294 af 31. marts 2009). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.
- 39) Plantedirektoratets gældende regler for landbrugsbedrifter, der må udbringe en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 DE/ha pr. planperiode, skal overholdes.
- 40) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis

ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

- 41) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

2.18 Aftalearealer

- 42) Der skal laves § 16 godkendelser på alle aftalearealer som ligger i oplandet til habitatområde Ringkøbing Fjord/Stadil Fjord, før at miljøgodkendelsen kan tages i brug.

2.19 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 43) Ved næste revurdering af miljøgodkendelsen på Opstrupvej 5, 6980 Tim skal der ske en nærmere vurdering vedr. opfyldelse af BAT kravet i staldanlæggene.
- 44) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

2.20 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 45) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden efter anmodning.
- 46) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.21 Ophør

- 47) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1415 af 12. december 2011.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 1321 af 21. december 2011.

3.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 1. november 2012 til 13. december 2012 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort torsdag den 20. december 2012 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Land og Vand, Toften 6, 6880 Tarm. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 17. januar 2013, ved kontortidens ophør.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende en opkrævning på gebyret. Der skal benyttes denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis man får helt eller delvis medhold i klagen, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2020.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

- [REDACTED], [REDACTED]
- [REDACTED], [REDACTED], e-mail: [REDACTED]

Ejer af forpagtede arealer/ aftalearealer

- [REDACTED], [REDACTED]
- [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [REDACTED], [REDACTED], Stadil, 6980 Tim
- [REDACTED], [REDACTED], Stadil, 6980 Tim

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Helle Harpøth, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing, e-mail: hsh@vjl
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: arkaeologi@levendehistorie.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, e-mail: nst@nst.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradaet.dk

Bilag 1: Miljøreddegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen nr. 11910 anvendt version nr. 5, downloaded den 9-10-2012.

De følgende afsnit er fra ansøgningen.

1.1 Ikke teknisk resumé

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Bedriftens drives med 2,3 DE/ha og efterlever de krav, der er hertil.

Dyreholdet i nudrift består af: 155 køer, 155 kvier 0-26 mdr og 70 tyrekalve 40-120 Kg, i alt svarende til 279,23 DE. Der søges i ansøgt drift op til: 164 køer, 145 kvier 0-26 mdr og 80 tyrekalve 40-120 kg. I alt svarende til 295,62 DE.

Udvidelsen vil ske i eksisterende bygninger. På grund af sæsonudsving og evt. sygdom ønskes en variation i besætningen på $\pm 10\%$.

Der søges endvidere om opførelse af en ny møddingsplads (140 m^2) og køresilo (410 m^2). Derudover søges om lovliggørelse af allerede etablerede køresiloanlæg (1.180 m^2).

Lugt: Den korteste afstand til byzone, samlet bebyggelse samt enkelt bolig er: Byzone- 2633 m, Samlet bebyggelse – 1229 m og Enkelt bolig – 198 m. Alle genekriterier er overholdt.

For at overholde kravene til 25 % ammoniakreduktion, er der etableret skrabere i stald 2 se bilag 4 (ungdyrstalden) på sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal). Ammoniakreduktionskravet er overholdt med et frivilligt tiltag på 24 kg N/år. Den samlede emission fra staldanlæg: 2557,5 kg N/år. Den samlede emission fra stald og lager er på 2933,62 kg N/år.

Der ejes / lejes 91,77 ha udbringningsareal hvor der ikke er udpegninger i form af NIF, nitratklasse eller P-klasse. Det betyder at der er en reduktionsprocent på 100 og med den udbragte mængde husdyrgødning er udvaskningen følgende: DEmax: 54 KgN/ha DEreel: 54 KgN/ha. P-kravet er overholdt med 102,7,5 kg P.

Der afsættes 51,1 DE til skema id: 29317 [REDACTED], [REDACTED]. 33 DE til I/S Ole og [REDACTED], Opstrupvej 6, Stadil, 6980 Tim. Dette giver et dyretryk på: DEmax: 2,3DE/ha og DEreel: 2,3 DE/ha på udbringningsarealer på Opstrupvej 5.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 m fra det nærmeste § 7 naturområde. Der er dog flere § 3 naturområder i umiddelbar nærhed af staldafsnit og opbevaringslagre, der er foretaget beregninger på den højeste emission til disse naturpunkter.

På ejendommen er der en gylletank med en kapacitet på 3100 m^3 . Der er indgået aftale med [REDACTED], [REDACTED], om leje af tankkapacitet på 1800 m^3 .

Da det er en meget lille udvidelse på 16,39 DE, forventes der ikke nogen øget trafik til og fra ejendommen. Der forventes heller ikke yderligere gener med støj og støv for omkringboende.

Datoer og beskrivelse af datoer

Opførelsen af den nye møddingsplads samt udvidelse af køresiloanlæg, vil først ske når den endelige tilladelse foreligger.

Biaktiviteter

Der er ikke nogle biaktiviteter på ejendommen.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og planforhold

For oversigt over anvendelse i bygningerne henvises til bilag 4 med situationsplan.

Bygning 1: Kostald i rødesten med gulv til loft gardin i siderne. Den nordvendte gavl er opført i røde plader. Taget er gråt eternit med en taghældning på ca. 30 grader. Bygningens højde er ca. 9 meter og har et grundplan på ca. 1850 m².

Bygning 2: Ungdyrstald opført i røde sten med naturlig ventilation i siderne. Taget er gråt eternit og har en hældning på ca. 30 grader. Bygningens højde er ca. 8 meter og har et grundplan på ca. 660 m².

Bygning 3: Foderlade opført i røde sten samt røde plader på de øverste ca. 2 meter af bygningens sider. Taget er gråt eternit og har en hældning på ca. 30 grader. Bygningens højde er ca. 9 meter og har et grundplan på ca. 980 m².

Bygning 4: Maskinhus opført i røde sten med et gråt eternittag og med en taghældning på ca. 30 grader. Bygningens højde er ca. 6 meter og har et grundplan på ca. 375 m².

Bygning 5: Køresiloanlæg med et grundplan på ca. 1180 m². Bygning 6: Gylletank med en kapacitet på 3100 m³, opført i beton.

Bygning 7: Stuehus opført i røde sten og med rødt tegltag. Grundplan er på ca. 200 m².

Bygning 8: Vaskeplads med fast bund og afløb til gylletank. Grundplan er på ca. 90 m².

Bygning 9: Ny møddings og siloplads med i alt et grundplan på ca. 550 m². Møddingspladsen er på ca. 140 m² og silopladsen er på ca. 410 m². Der er en rist mellem møddingsplads og siloplads, så der ikke blandes saft fra de 2 områder.

Generelle afstandskrav

Der er mere end 25 m til ikke almene vandforsyningsanlæg.

Der er mere end 50 m til almene vandforsyningsanlæg.

Der er mere end 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer.

Der er mere end 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.

Der er mere end 25 m til levnedsvirksomhed.

Der er mere end 15 m til beboelse på samme ejendom, 30 m til naboskel og 50 m til nabobeboelse.

Landskabelige hensyn

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.

-90 meter syd for ejendommen ligger der et beskyttet vandløb.

Områder med landskabelig værdi ejendommen
- ligger indenfor værdifuldt landbrugsområde.

Uforstyrrede landskaber
-Der ligger ingen uforstyrrede landskaber på ejendommen

Områder med særlig geologisk værdi
- Der er ingen særlig geologisk værdi på ejendommen

Rekreative interesseområder ejendommen
- ligger uden for rekreative områder.

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer
- Ejendommen ligger uden for kulturmiljøer og landsbyer.

Kirkeomgivelser
- Ejendommen og det nye anlæg ligger uden for kirkeomgivelser

Kystnærhedszonen
- Ejendommen ligger ikke i kystnærhedszonen.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering
- Ejendommens østlige arealer ligger i okkerklasse 1.

Skovrejsningsområder
- Ejendommen ligger uden for skovrejsningsområde.

Fredede områder
- Ejendommen ligger udenfor fredede områder.

Beskyttede naturarealer (§ 3)
- Der ligger flere § 3 beskyttede naturområder omkring ejendommen, der er lavet beregninger til: Der er en § 3 beskyttet eng ca. 54 m sydvest for kostalden. Der er en § 3 beskyttet eng/mose ca. 600 m øst fra kostalden. Der er en § 3 beskyttet mose ca. 660 m syd for kostalden. Der er en § 3 beskyttet mose ca. 980 m nordøst for ungdyrstalden.

Strandbeskyttelseslinje
- Ejendommen ligger uden for strandbeskyttelseslinje.

Klitfredningslinje
- Ejendommen ligger uden for klitfredningslinje.

Skovbyggelinje
- Ejendommen ligger udenfor skovbyggelinje.

Sø og åbeskyttelseslinje
- Ejendommen ligger uden for sø – og åbeskyttelseslinje. Enkelte udbringningsarealer ligger inden for åbeskyttelseslinjen til Madum å.

Kirkebyggelinje
- Ejendommen ligger uden for kirkebyggelinje.

Fortidsmindelinje
- Ejendommen ligger uden for fortidsmindelinje.

Beskyttede sten- og jorddiger
- Der er ca. 40 meter fra det eksisterende staldanlæg til det nærmeste beskyttede sten og jorddige.

Energiforbrug

Forbruget af energi var i 2008:

- El 116.862 kwh
- Diesel 8800 liter

Tallene er fra regnskabet 2008. Forbruget forventes ikke at stige i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet.

Energibesparende foranstaltninger

For at reducere forbruget af kwh. er der gjort følgende tiltag: Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Der er delvis etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Lyset slukkes manuelt i dagtimerne. Udendørsbelysning er dagslysstyret. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til opvarmning af brugsvand til stalden eller stuehuset. Der er installeret CIPanlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el. vakuumpumpen er oliefri og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.

Vandforbrug

Forbruget af vand var i 2008 5900 m³. Tallet er fra regnskabet 2008. Forbruget forventes at stige forholdsmæssigt i forbindelse med udvidelse af dyreholdet.

Vandteknologi på anlæg

På ejendommen er der disse vandbesparende tiltag: Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vandforbruget registreres.

Rengøring og desinficering

Kostald med dybstrøelse: Stalden rengøres 1 gang/år.

Kostald: Stalden hovedrengøres 1 gang/år.

Malkestalden: Rengøres dagligt.

Ungdyrstald: Stalden rengøres 1 gang/år.

Døde dyr

Antallet af døde dyr var i 2008: 7 døde køer og 20 døde kalve. Tallene er fra regnskabet 2008. Tallene forventes ikke at stige i forbindelse med udvidelsen. Døde dyr opbevares lige ved siden af vaskepladsen, se nr. 7 på bilag 4.

Fast affald

Brandbart affald opbevares i en container der afhentes af kommunen 1 gang om måneden. Ikke brandbart materiale afhentes af dagrenovationen. Emballage fra medicinprodukter afhentes af dyrlægen. Jern afhentes af en jernhandel en gang årligt. Glas køres på genbrugspladsen i Stadil. Elektronisk udstyr køres på genbrugspladsen i Tim.

Affald og kemikalier

Sprøjteudstyret rengøres og påfyldes på vaskepladsen, bygning 8, se bilag 4 hvor der er afløb til gylletanken. Pesticider opbevares i maskinhuset, bygning 4, se bilag 8 i et lukket rum i en mængde til et års forbrug.

Der opbevares ca. 400 liter olie til service af maskiner. Der er 2 tromler á 200 liter i maskinhuset, bygning 4, se bilag 8. Der er en dieseltank på 2500 liter i maskinhuset, bygning 4.

Kemikalier til rengøring af malkeanlæg opbevares i teknikrummet i kostalden, bygning 1. Der opbevares til 2 måneders forbrug.

Management

Ansøgeren er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal tilgodeses, at der skal være en høj dyrevelfærd, og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder. Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Ved kørsel med maskiner, hvor der afsættes jord/husdyrgødning på veje, foretages der rengøring.
- Forebygge uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed, men også ved at de i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer som de skal.
- At afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner/installationer efterses med jævne mellemrum så uheld undgås

Egenkontrol

På ejendommen laves der disse former for egenkontrol:

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Gylletanke er tilmeldt 10 års beholderkontrol.

Spildevand

Mængde fra befæstet er sat til 49 m³

Mængde fra møddingspladsen er sat til 220 m³

Mængde fra ensilagepladsen er sat til 770 m³

Mængde fra rengøringsvand af stalden er sat til 656 m³

Mængden fra rengøring af maskiner er sat til 10 m³

Samlet ekstratilledning til gyllebeholderen udgør 1705 m³ som er medregnet i kapacitetsberegningen. Se afsnit 1.9.

Spildevand som tilledes gyllebeholderen stammer fra befæstet areal, møddingsplads, ensilageplads og rengøringsvand fra stalde.

Der er ikke noget spildevand der kræver særlig håndtering.

Regnvand fra tage bliver via dræn ledt til vandløb

Transport

- Mælk afhentes hver anden dag.
- Dyr til slagt afhentes 1 gang/mdr i tidsrummet 7.00 – 11.00.
- Foder leveres på ejendommen 2 gange/mdr i tidsrummet 7.00 – 17.00.
- Brændstof leveres på ejendommen 4 gange/årlig 7.00 – 17.00.
- Kemikalier og handelsgødning leveres på ejendommen 1 gang/år 7.00 – 17.00.

- Der ca. 320 gylletransporter i sæsonen.

Antallet af transporter forventes ikke at stige, da der er tale om en meget lille udvidelse.

Risici

Mulige uheld kan ske ved strømsvigt, gylleudslip, olieudslip og kemikalieudslip.

Minimering af risiko for Opstrupvej 5 sker ved følgende foranstaltninger:

- Strømsvigt – almindeligt dagligt vedligehold. Derudover er der aftale om leje af generator i det tilfælde at der skulle ske strømsvigt. Ved strømsvigt gøres der brug af generatoren. Et eventuelt strømsvigt vil ikke have indvirkning på dyr, mennesker eller den omkringliggende natur.
- Olieudslip – der er automatisk stop på dieselpumpen. Der er savsmuld placeret i maskinhuset til opsamling af oliespild.
- Gylleudslip – der er gyllepumpe på gylletanken, denne er dog aldrig i brug og udgangen fra pumpen hænger altid ind over gyllebeholderen. Ved gylleudslip bruges der halmballer fra foderladen, bygning 3, til at lave en vold rundt om gylletanken. Kommunen, Falck og maskinstationen vil blive tilkaldt. Terrænet hælder ikke i umiddelbar nærhed af gylletanken.
- Kemikalieudslip – kemikalier påfyldes sprøjten på vaskepladsen, bygning 8, hvor der er afløb til gyllebeholderen.

Støjkilder

De mulige støjkilder på ejendommen er valsen i bygning 3, malkeanlægget i bygning 1, foderblanderen samt markarbejde.

Driftsperiode

Malkeanlægget kører fra kl. 6.00 – 9.00 og fra 16.00 til 19.00. Foderblanderen kører fra kl. 7.00 – 9.00. Valsen kører 4 gange om ugen fra kl. ca. 8.00 – 9.00. Markarbejde forekommer primært fra kl. 7.00 – 18.00 men er vejrafhængigt.

Malkeanlægget kan ikke høres uden for ejendommen. Valsen er inde i foderladen, bygning 3, hvor den ikke kan høres uden for ejendommen. Foderblanderen køres med færrest mulige omdrejninger. Markarbejde udføres ud fra udgangspunktet godt landmandsskab. Der søges så vidt muligt at undgå markarbejde lørdag og søndag. Ved vejrafhængigt markarbejde kan der forekomme markarbejde udover normal arbejdstid og uden for hverdage. Der forventes ikke yderligere gener med støj for omkringboende, i forbindelse med den lille udvidelse af dyreholdet.

Støv

Der forventes ikke yderligere gener med støv for omkringboende, i forbindelse med den lille udvidelse af dyreholdet.

Fluer og skadedyr

Rotter og fluer bekæmpes ved hyppig udmugning og orden på ejendommen.

I højsæsonen for flueplage vandes der fluegift ud i dybstrøelsesmåtterne. Ungdyrene holdes så vidt muligt på græs og der foretages hyppig udmugning.

Kommunen kontaktes hvis der opstår problemer med rotter.

Opbevaring af foder og ensilage

En stor del af ejendommens ensilage opbevares i køresiloanlægget, bygning 5, samt i den nye køresilo bygning 9 se bilag 4, hvilket svarer til ca. 70 % af den producerede ensilage. Resten opbevares i markstakke.

Halm opbevares i foderladen, bygning 3. Der opbevares råvarer som rapskage, sojaskrå og roepiller på gulvet i foderladen, bygning 3, hvor den maksimale mængde er 30 tons af hvert produkt.

Lysforhold

Der er delvis etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Lyset slukkes manuelt i dagtimerne. Udendørsbelysning er dagslysstyret.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Det er ikke ansøgers ønske at produktionen skal ophøre. Skulle det blive nødvendigt vil det foregå på den mest hensigtsmæssige måde for både miljø og omgivelser. Et nulalternativ hvis denne udvidelse af husdyrholdet ikke kan tillades vil være, at bedriften kører videre som den har gjort hidtil.

Diverse

Det er lejet en gyllebeholder på 1800 m³ på Møllebyvej 8, 6980 Tim, hvor 35 % af den flydende gødning opbevares.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Generelt

Staldene rengøres 1 gang pr år.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldene.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Der er skrabere i kostalden i både nudrift og ansøgt drift. Der indsættes skrabere i ungdyrstalden i ansøgt drift

StaldID	Staldafsnit navn
ST-31983	Kostald
ST-31984	Ungdyrstald
ST-31985	Dybstrøelse i kostald

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-31983	Ingen data				
ST-31984	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	104,00
ST-31985	Ingen data				

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Alder ind Mdr.	Alder ud Mdr.
Eksisterende stald: Kostald					
Malkekøer	Sengestald med fast gulv	154	205,53		
Malkekøer	Dybstrøelse hele arealet	1	1,33		
Kvie/stud	Dybstrøelse hele arealet	1	0,66	26	26
Småkalv	Dybstrøelse hele arealet	17	4,17	0	3
Tyrekalv	Dybstrøelse hele arealet	70	3,66	40 kg	120 kg
Eksisterende stald: Ungdyrstald					
Kvie/stud	Sengestald m/ spaltegulv (Kanal, bagskyl eller ringkanal)	137	63,88	3	26
I alt			279,23		-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Alder ind Mdr.	Alder ud Mdr.
Eksisterende stald: Kostald					
Malkekøer	Sengestald med fast gulv	162	216,20		
Malkekøer	Dybstrøelse hele arealet	2	2,67		
Kvie/stud	Dybstrøelse hele arealet	1	0,66	26	26
Småkalv	Dybstrøelse hele arealet	19	4,66	0	3
Tyrekalv	Dybstrøelse hele arealet	82	4,29	40 kg	120 kg
Eksisterende stald: Ungdyrstald					
Kvie/stud	Sengestald m/ spaltegulv (Kanal, bagskyl eller ringkanal)	144	67,14	3	26
I alt			295,62		-

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder 1		Møddingsplads	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	31,41 x 4	31,41 x 4	-	x
Lagerandel flydende i procent	100	65	-	
Lagerandel fast i procent			-	30
Opbevaringskapacitet	3100 m ³	3100 m ³	-	210 m ³
Overdækning barriere	Ja	Ja	-	Ja
Fast overdækning	Nej	Nej	-	Nej

Der opbevares 35 % af den flydende gødning på Møllebyvej 8, 6980 Tim, hvor der er lejet en gyllebeholder på 1800 m³.

70 % af den faste gødning opbevares i markstak.

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Grovforderrationen for kvægproduktionen på anlægget er baseret på min. 40 % græs	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-24,40 kgN/år

Individuel ammoniakreduktion

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	2420,79
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	136,71
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	324,13
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	51,98

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-31983	KvMa03	1638,56	2449,87	-811,31	-49,51%	0,00	0,00	0,00	2449,87
		1723,68	2577,13	-853,45	-49,51%	0,00	0,00	0,00	2577,13
ST-31984	KvKs08	390,85	487,69	-96,84	-24,78%	0,00	0,00	0,00	487,69
		410,82	512,61	-101,79	-24,78%	103,56	-2,07	0,00	411,12
ST-31985	KvTk01	31,18	31,28	-0,10	-0,32%	0,00	0,00	0,00	31,28
		36,52	36,64	-0,12	-0,32%	0,00	0,00	0,00	36,64
	KvSm01	43,58	43,61	-0,03	-0,08%	0,00	0,00	0,00	43,61
		48,71	48,74	-0,04	-0,08%	0,00	0,00	0,00	48,74
	KvMa09	14,40	14,42	-0,02	-0,11%	0,00	0,00	0,00	14,42
		28,80	28,83	-0,03	-0,11%	0,00	0,00	0,00	28,83
	KvKs09	5,57	5,68	-0,11	-1,90%	0,00	0,00	0,00	5,68
		5,57	5,68	-0,11	-1,90%	0,00	0,00	0,00	5,68
Sum	Nudrift	2124,14	3032,55	-908,41		0,00	0,00	0,00	3032,55
	Ansøgt	2254,10	3209,63	-955,54		103,56	-2,07	0,00	3108,14

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år)	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
ST-31983	KvMa03	15,91	11,92
		15,91	11,92
ST-31984	KvKs08	3,88	7,63
		3,11	6,12
ST-31985	KvTk01	1,22	8,55
		1,22	8,54
	KvSm01	2,83	10,46
		2,83	10,46
	KvMa09	14,42	10,84
		14,42	10,80
	KvKs09	4,37	8,60
		4,37	8,60

Nøgletal emission

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	2933,62
Meremission fra stald og lager	-98,93

Påvirkning af natur

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Oversigt over beregninger på ammoniakpåvirkning af natur

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniak- fordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele)
LA-20991	ST-31983	0,0	0,3	0,0	0,4
LA-20991	LA-21090	0,0	0,0		
LA-20991	ST-31985	0,0	0,0		
LA-20991	LA-20992	0,0	0,0		
LA-20991	ST-31984	0,0	0,0		
LA-20991	LA-20991	0,0	0,0		
LA-20992	ST-31983	0,0	0,3	0,0	0,4
LA-20992	LA-21090	0,0	0,0		
LA-20992	ST-31985	0,0	0,0		
LA-20992	LA-20992	0,0	0,0		
LA-20992	ST-31984	0,0	0,0		
LA-20992	LA-20991	0,0	0,0		
LA-21090	ST-31983	0,0	0,3	0,0	0,4
LA-21090	LA-21090	0,0	0,0		
LA-21090	ST-31985	0,0	0,0		
LA-21090	LA-20992	0,0	0,0		
LA-21090	ST-31984	0,0	0,0		
LA-21090	LA-20991	0,0	0,0		
ST-31983	ST-31983	0,0	0,3	0,0	0,4
ST-31983	LA-21090	0,0	0,0		
ST-31983	ST-31985	0,0	0,0		
ST-31983	LA-20992	0,0	0,0		
ST-31983	ST-31984	0,0	0,0		
ST-31983	LA-20991	0,0	0,0		
ST-31984	ST-31983	0,0	0,3	0,0	0,4
ST-31984	LA-21090	0,0	0,0		
ST-31984	ST-31985	0,0	0,0		
ST-31984	LA-20992	0,0	0,0		
ST-31984	ST-31984	0,0	0,0		
ST-31984	LA-20991	0,0	0,0		
ST-31985	ST-31983	0,0	0,3	0,0	0,4
ST-31985	LA-21090	0,0	0,0		
ST-31985	ST-31985	0,0	0,0		
ST-31985	LA-20992	0,0	0,0		
ST-31985	ST-31984	0,0	0,0		
ST-31985	LA-20991	0,0	0,0		

Maksimaldepositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,4

Lugt

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Lugtgeneregning

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-31983	2668,76	Ja	Nej
ST-31984	2673,78	Ja	Nej
ST-31985	2633,64	Ja	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-31983	1263,82	Ja	Nej
ST-31984	1292,71	Ja	Nej
ST-31985	1228,49	Ja	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-31983	235,64	Ja	Nej
ST-31984	256,29	Ja	Nej
ST-31985	197,85	Ja	Nej

Resultat af lugtgeneregning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	246,04	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	161,09	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	77,81	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **295,62 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
1-0	8,28	Ja	JB2	Nej	K12	K12	8,28	0,00	0,00	0,00	0,00	8,28	0,00	0,00	0,00
1-1	0,51	Ja	JB2	Nej	K12	K12	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	0,00
2-0	4,07	Ja	JB2	Nej	K12	K12	4,07	0,00	0,00	0,00	0,00	4,07	0,00	0,00	0,00
3-0	13,40	Ja	JB2	Nej	K12	K12	13,40	0,00	0,00	0,00	0,00	13,40	0,00	0,00	0,00
4-0	8,58	Ja	JB1	Nej	K12	K12	8,58	0,00	0,00	0,00	0,00	8,58	0,00	0,00	0,00
5-0	9,24	Ja	JB2	Nej	K12	K12	9,24	0,00	0,00	0,00	0,00	9,24	0,00	0,00	0,00
6-0	11,39	Ja	JB2	Nej	K12	K12	11,39	0,00	0,00	0,00	0,00	11,39	0,00	0,00	0,00
7-0	8,59	Ja	JB2	Nej	K12	K12	8,59	0,00	0,00	0,00	0,00	8,59	0,00	0,00	0,00
8-0	0,31	Ja	JB2	Nej	K12	K12	0,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,31	0,00	0,00	0,00
8-2	0,15	Ja	JB2	Nej	K12	K12	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15	0,00	0,00	0,00
9-0	1,30	Ja	JB10	Nej	K12	K12	1,30	0,00	0,00	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	0,00
10-0	2,11	Ja	JB10	Nej	K12	K12	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00
11-0	3,98	Ja	JB10	Nej	K12	K12	3,98	0,00	0,00	0,00	0,00	3,98	0,00	0,00	0,00
12-0	4,83	Ja	JB10	Nej	K12	K12	4,83	0,00	0,00	0,00	0,00	4,83	0,00	0,00	0,00
13-0	3,98	Ja	JB10	Nej	K12	K12	3,98	0,00	0,00	0,00	0,00	3,98	0,00	0,00	0,00
15-0	4,35	Ja	JB10	Nej	K12	K12	4,35	0,00	0,00	0,00	0,00	4,35	0,00	0,00	0,00
16-0	4,78	Ja	JB10	Nej	K12	K12	4,78	0,00	0,00	0,00	0,00	4,78	0,00	0,00	0,00
16-1	1,92	Ja	JB10	Nej	K12	K12	1,92	0,00	0,00	0,00	0,00	1,92	0,00	0,00	0,00
Total	91,77						91,77	0,00	0,00	0,00	0,00	91,77	0,00	0,00	0,00

Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
------	----	---	---

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

3-0 kolby	9,27	Ja	Ja
3-1 kolby	3,60	Ja	Ja
4-0 kolby	4,27	Ja	Ja
5-0 kolby	7,31	Ja	Ja
6-0 kolby	1,53	Ja	Ja
7-0 kolby	1,90	Ja	Ja
8-0 kolby	2,25	Ja	Ja
9-0 kolby	2,41	Ja	Ja
10-0 kolby	3,09	Ja	Ja
11-0 kolby	4,25	Ja	Ja
12-0 kolby	12,23	Ja	Ja
13-0 kolby	5,38	Ja	Ja
13-1 kolby	3,00	Ja	Ja
14-0 kolby	2,36	Ja	Ja
14-1 kolby	3,44	Ja	Ja
15-0 kolby	6,73	Ja	Ja
16-0 kolby	5,12	Ja	Ja
17-0 kolby	5,60	Ja	Ja
18-0 kolby	2,53	Ja	Ja
19-0 kolby	6,36	Ja	Ja
19-1 kolby	4,43	Ja	Ja
19-2 kolby	1,46	Ja	Ja
21-0 kolby	11,05	Ja	Ja
23-0 kolby	4,37	Ja	Ja
24-0 kolby	10,27	Ja	Ja
24-1 kolby	2,30	Ja	Ja
24-2 kolby	4,11	Ja	Ja
25-0 kolby	7,28	Ja	Ja
26-0 kolby	16,05	Ja	Ja
26-1 kolby	0,80	Ja	Ja
26-2 kolby	0,50	Ja	Ja
29-0 kolby	1,01	Ja	Ja
31-0 kolby	2,91	Ja	Ja
32-0 kolby	2,46	Ja	Ja
33-0 kolby	1,49	Ja	Ja
34-0 kolby	1,94	Ja	Ja
35-0 kolby	1,87	Ja	Ja
36-0 kolby	0,88	Ja	Ja
37-0 kolby	10,00	Ja	Ja
37-1 kolby	1,52	Ja	Ja
38-0 kolby	0,64	Ja	Ja
39-0 kolby	0,31	Ja	Ja
41-0 kolby	3,19	Ja	Ja
42-0 kolby	1,95	Ja	Ja
44-0 kolby	0,70	Ja	Ja
45-0 kolby	0,46	Ja	Ja
Obj-211 kolby	1,37	Ja	Ja
Obj-212 kolby	8,98	Ja	Ja
1-0	5,23	Ja	Ja
1-1	2,19	Ja	Ja
2-0	2,70	Ja	Ja
3-0	4,86	Ja	Ja
10-0	6,00	Ja	Ja
11-0	3,42	Ja	Ja
15-0	5,67	Ja	Ja
16-0	3,12	Ja	Ja

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

17-0	3,97	Ja	Ja
18-0	5,38	Ja	Ja
18-1	5,82	Ja	Ja
19-0	1,48	Ja	Ja
20-0	1,53	Ja	Ja
21-0	12,85	Ja	Ja
21-1	1,60	Ja	Ja
22-0	1,14	Ja	Ja
30-0	4,20	Ja	Ja
31-0	4,58	Ja	Ja
33-0	1,29	Ja	Ja
34-0	3,63	Ja	Ja
35-0	1,58	Ja	Ja
37-0	6,48	Ja	Ja
37-1	6,30	Ja	Ja
40-0	6,36	Ja	Ja
42-0	7,60	Ja	Ja
43-0	2,48	Ja	Ja
44-0	0,68	Ja	Ja
44-1	0,48	Ja	Ja
45-0	7,15	Ja	Ja
46-1	3,40	Ja	Ja
47-0	6,38	Ja	Ja
48-0	1,37	Ja	Ja
49-0	8,87	Ja	Ja
49-1	6,48	Ja	Ja
50-0	0,74	Ja	Ja
50-1	0,44	Ja	Ja
51-0	0,78	Ja	Ja
53-0	3,80	Ja	Ja
53-1	0,87	Ja	Ja
54-0	11,67	Ja	Ja
55-0	3,86	Ja	Ja
56-0	2,14	Ja	Ja
57-0	0,71	Ja	Ja
59-0	7,14	Ja	Ja
60-0	8,08	Ja	Ja
60-1	0,46	Ja	Ja
61-0	4,56	Ja	Ja
Obj-124	0,26	Ja	Ja
Obj-198	0,00	Ja	Ja
Obj-210	0,26	Ja	Ja
Total	388,96		

1.7 Oplysninger om gødning Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Opstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	23134,83	4207,25	269,41	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	882,47	120,97	9,82	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	1459,47	260,42	14,20	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	5169,83	922,50	50,30	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	2908,67	519,02	28,30	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	0,00	142,28	0,00	0,00

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	882,47	120,97	9,82	0
Kvæggylle	13596,86	2363,03	176,61	0
Total	14479,33	2484,00	186,43	0

Harmonital
2,3 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Anden organisk gødning	3940,66	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkræggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	24434,22	4424,96	283,34	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	1115,38	156,27	12,28	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	5110,00	798,00	51,10	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	3300,00	614,80	33,00	0,00

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	1115,38	156,27	12,28	0
Kvæggylle	16024,22	3012,16	199,24	0
Anden organisk gødning	3940,66	0	0	0
Total	21080,26	3168,43	211,52	0

Harmonital
2,3 DE/ha

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Obstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	91,77 ha	1,7 kg P/ha/år	10,2 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	1,7 kg P/ha/år	5,7 kg P/ha/år
Lavbundsgrunde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	1,7 kg P/ha/år	1,7 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	1,7 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-102,7 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **10,2 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **34,5 kg P/ha/år.**

P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **25,4 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **9,1 kg P/ha/år.**

Nitratberegning (Overfladevand)

Der er ikke nitratfølsomme områder

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DE reduktionsprocent: **100%.**

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : **2,3 DE/ha.**

DE_{reel} : **2,3 DE/ha.**

Beregning af udvaskning af N via Farm-N

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : **54 kgN/ha.**

KgN/ha DE_{reel} : **54 kgN/ha.**

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Nitratberegning (Grundvand)

Se nitratberegning (overfladevand)

1.9 Opbevaringskapacitet

Lager: Dybstrøelse

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton
St.r. tyrekalve, 40 - 120 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	83	Dybstrøelse	29
St.r. årskøer, 10500 kg mælk	Dybstrøelse (hele arealet)	1	Dybstrøelse	17
St.r. årsopdr. 0-6mdr., 0 - 3 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	18	Dybstrøelse	31
St.r. årsopdr. 6-27mdr., 6 - 27 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	1	Dybstrøelse	6

Gødningsmængder i perioden (tons)				
Startmængde				
Normproduktion				83
Justeret mængde				0
Opsamlet mængde				83

Dybstrøelse opbevares dels på den nyetablerede møddingsplads og i markstak. Mængden af det der ikke opfylder kravet til at ligge i markstak er begrænset og vil kunne opbevares på møddingspladsen indtil det er muligt at udbringe det på arealerne i forbindelse med forårsarbejdet.

Lager: Gylle

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton
St.r. årskøer, 10500 kg mælk	Sengestald m. fast gulv	163	Gylle	3.787
St.r. årsopdr. 6-27mdr., 6 - 27 mdr.	Sengestald m. bagsk./ringk...	147	Gylle	956

Gødningsmængder i perioden (tons)				
Startmængde				
Normproduktion				4.742
Ekstra tilledning				1.705
Ekstra mængde				10
Afløb fra befæstet areal pr m ²				49
Rengøringsvand, anlæg pr ko				656
Afløb fra ensilageplads pr m ²				770
Ekst. afløb fra mødding pr m ²				220
Justeret mængde				0
Opsamlet mængde				6.447

Der anvendes følgende til opbevaring af gylle: tank og kanaler (3100 + 200 m³) på Opstrupvej 5 samt lejet kapacitet på 1800 m³ på Møllebyvej 8. Det giver en kapacitet på i alt 4100 m³.

Der produceres ca. 4750 tons gylle/år. Derudover tilledes der vand fra vaskepladsen (49 m³), rengøringsvand fra rengøring af maskiner (10 m³), vand fra ensilagepladsen (770 m³), vand fra møddingspladsen (220 m³) og rengøringsvand (656 m³) i alt 1705 m³. Med en kapacitet på 5100 m³ giver det en opbevaringskapacitet på 9,4 mdr.

1.10 BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Management

Ansøgeren er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd, og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder. Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på veje foretages der rengøring.
- Forebygge uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed men også ved at de i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer som de skal.
- At afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner/installationer efterses med jævne mellemrum så uheld undgås

Beredskabsplan: Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvad der skal ske i forbindelse med uheld på ejendom. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle og brand samt ved strømsvigt. Eksempelvis vil der blive beskrevet, hvem der skal kontaktes med oplysning om telefonnumre, samt hvor farlige stoffer og brandslukkere er placeret.

Egenkontrol: På ejendommen laves der disse former for egenkontrol:

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Gylletanke er tilmeldt 10 års beholderkontrol.

Ifølge medsendte regneark udgør BAT – niveauet for ejendommen 2226,51 kg N, se bilag 10.

I ansøgningen udvides der på fast gulv med skrab og her sker ikke nogen ændring. Ifølge ansøgningen er niveauet: 2933,62* kgN.

De resterende 707,11* kg kan fjernes på forskellige måder: overdækning af gylletanke, forsuring og ændring af gulvsystem.

*Ringkøbing-Skjern kommune har rettet tallet

Staldanlæg

Kostald (Bygning 1):

Der er tale om en eksisterende stald hvor i der ikke vil blive lavet om på driften. Der er hovedsagelig malkende- og goldkøer i sengestald med fast gulv. Der vil være enkeltbokse samt dybstrøelsesbokse til småkalve. Der er skrabere på gulvet i både nudrift og ansøgt drift.

Fravalg af staldteknologi i Kostald (Bygning 1):

- Der installeres ikke forsøringsanlæg idet der er tale om en stalddtype med fast gulv og skrabere. Der vil derfor kun kunne opnås en reduktion i ammoniakfordampningen fra lagertanken svarende til ca. 1%. Det er dermed ikke rentabelt at installere forsøringsanlæg.

Da køerne går på fast gulv vil der ikke kunne etableres forsuring her. Ved opdræt vil forsuring have en effekt på 477,7 kg N.

Prisen for et forsøringsanlæg ligger ifølge Infarm på ca. 600.000 kr. Det betyder at prisen vil være 1340 kr. / kg N og dermed langt over de 100 kr. som er BAT.

- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldegulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.
- Ændring af gulvsystem:
Ændringen skulle ske i kostalden med 162 køer svarende til 216,20 DE.
Her tages udgangspunkt i "videnskatolog over kvægstaldegulve med 4 % ammoniakfordampning".
I tabel 2 side 9 fremgår det at prisen for at ændre fast gulv til fast gulv med 2 % hældning er 419 kr. pr. årsko.
 $62 \times 419 = 67.878 \text{ kr.}$
 $(67.878 / (162 \times 21.000)) \times 100 = 1,99 \%$
Det betyder at prisen for at ændre gulvet i stald 1 koster mere end de 1% af produktionsomkostningerne som er BAT.

Ungdyrstald (Bygning 2):

Der er tale om en eksisterende sengestald med spalter. Udover dette tiltag har ansøger fokus på følgende udsagn:

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke stalddsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der sættes skrabere på gulvet i ansøgt drift.
- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldegulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Fravalg af staldteknologi til Ungdyrstald (Bygning 2):

- På nuværende tidspunkt findes der i Danmark ikke dokumentation for at kunne opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling i kvægstalde. Gyllekøling er således ikke relevant.
- Der installeres ikke forsøringsanlæg i det der er tale om eksisterende stalde, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kwh, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten samt antallet af DE i stalden, som er på 51,54. Samt se beregning for stald 1 (kostalden)

Energi

For at reducerer forbruget af kwh er der gjort følgende tiltag:

- Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er delvis etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Lyset slukkes manuel i dagtimerne. Udendørs belysning er dagslysstyret.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til opvarmning af brugsvand til stalden eller stuehuset.
- Der er installeret CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el.

Vand

På ejendommen er der disse vandbesparende tiltag:

- Derudover rengøres og efterses bedriftens drikkevandsinstallationer jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres.

Fodring

For at have høj dyresundhed i besætningen og for at optimerer fodring / foderudnyttelsen, dvs. anvende minimal fodermængde i forhold til mælkeydelse, udarbejdes der i samarbejde med konsulent foderplaner for besætningen.

For at have det rigtige grundlag for udarbejdelse/ justering af foderplanerne tages der analyser af grovfoderet og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Endeligt inddrages nyeste viden indenfor kvægfodring.

Opbevaring af gødning:

Gylle: Gyllen bliver opbevaret i en tank på ejendommen. Tanken tilføres kun husdyrgødning fra produktionen på Obstrupvej 5 som inkluderer vaskevand og vand fra køresiloanlægget.

Følgende udsagn er gældende for tankene:

- Tanken tømmes jævnligt af hensyn til inspektion og vedligeholdelse- mindst en gang om året
- Gyllen omrøres kun lige før tanken skal tømmes, og eventuelt spredes på marken
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Fravalg af overdækning:

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Endvidere er gyllen konstant overdækket med et tæt og

stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.

For at komme under de 2226,51 kg kan gylletanken overdækkes, det reducerer med yderligere 137,06 kg N.

Pris for overdækning er:

For 3100 m³ tank: 220.000 kr.

Det betyder det koster 1605,13 kr. / kg N og dermed ikke kan anses som værende BAT.

Dybstrøelse:

Kalvemøg og en del dybstrøelse opbevares på den nyoprettede møddingsplads, bygning 9. Opbevaring sker efter lovgivning og overdækkes. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. En del dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Udbringning af Husdyrgødning:

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder:

1. Optimering af planteproduktionen 2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne)

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov og eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes endvidere under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv

Udbringningsteknik: Gyllen nedfældes.

Bilag 2: Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genopåvirkningen som følge af den ansøgte ændring af husdyrbruget samt af det samlede husdyrbrug. Nedenstående belyser endvidere om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§7 i loven", hvilket henviser til §7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 Baggrund

Husdyrbruget er en malkekvægbedrift med eget opdræt. Besætningen består udelukkende af tung race og ønskes udvidet fra: 155 malkekøer, 138 kvier (3-26 mdr.), 17 kalve (0-3 mdr.) og 70 tyrekalve (40-120 kg), hvilket svarer til 279,23 DE til 164 malkekøer, 145 kvier (3-26 mdr.), 18 kalve (0-3 mdr.) og 83 tyrekalve (40-120 kg), hvilket svarer til 295,62 DE.

Staldens ydre rammer er noget større end det, der var behov for ved forrige udvidelse. Dvs. baggrunden for den ansøgning, der sendes ind nu, er ikke et ønske om et større byggeri, men et ønske om at få eksisterende stalde fyldt op.

I forbindelse med udvidelse ønskes der at få lovliggjort et køresiloanlæg (1.180 m²), samt nyetableret en kombineret møddingsplads (140 m²) med en køresilo (410 m²).

Der forligger en VVM screening om ikke VVM-pligt af 7. december 2006 til Obstrupvej 5, 6980 Tim. Afgørelsen om, at udvidelsen af dyreholdet i 2006 ikke var VVM-pligtigt, er givet under nedenstående forudsætninger til niveauet for fosfor og nitrat. Der fremgår ikke andre forudsætninger, som skal vurderes i forhold til den ansøgte drift.

Screeningens niveauer:

Fosforoverskuddet falder fra 510 kg P/år til 267 kg P/år. Det arealspecifikke fosforoverskud falder fra 3,1 kg P/ha/år til 1,6 kg P/ha/år.

De indsendte beregninger viser, at kvælstofudvaskningen falder fra 13764 kg N/år til 11921 kg N/år. Den arealspecifikke kvælstofudvaskning falder fra 84 kg N/ha/år til 72 kg N/ha/år.

Fosforgennemsnittet fra VVM-screeningen på 1,6 kg P/ha/år skal derfor danne udgangspunkt for nudriften (før-situationen) i det ansøgte projekt, hvilket fremgår af ansøgningen. Fosforoverskuddet stiger fra 1,6 kg P/ha/år i 2006 til 9,0 kg P/ha/år for den ansøgte drift i 2012. Da der er brugt forskellige beregningsmetoder til at estimere fosforoverskuddet i VVM-screeningen og i det ansøgte projekt, er det dog ikke nødvendigvis et udtryk for en stigning i netop denne størrelsesorden. Det er Ringkøbing-Skjerns vurdering, at hvis husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes med VVM-screeningen som udgangspunkt, kan det ansøgte projekt gennemføres. Ifølge ansøgningen overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, idet overskuddet på bedriftsniveau er 102,7 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud.

Nitratudvaskningen i ansøgt drift i 2012 ligger på 54 kg N/ha/år og er således stadig under niveauet i forudsætningen fra VVM screeningen (dog med det forbehold, at beregningsmetoden i screeningen ikke er den samme som i nugældende ansøgningssystem). Mængden af kvælstof, der tilføres arealerne ifølge ansøgningen, er forhøjet fra 1,5 DE/ha til 2,3 DE/ha, men alligevel er nitratudvaskningen i ansøgt drift lavere end kravet fra VVM-screeningen fra 2006.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan begrunde, at der skal stilles skærpende afstandskrav i forhold til dem, loven foreskriver i §6 og §8.

På baggrund af at de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor placeringsmæssigt ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Ringkøbing-Skjern Kommunes Kommuneplan 2009-2021 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

På husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumsloven § 29a (se bilag 9). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

2.2.4. Landskabelige værdier og interesseområde

Denne godkendelse gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relaterede dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Kommunen skal ifølge § 19 og § 23 i Lov om Miljøgodkendelse af husdyrbrug sikre sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne herunder hensynet til de landskabelige værdier.

Landskabet omkring ejendommen er ikke i Ringkøbing Amts Regionplan 2005 udpeget som landskabeligt interesseområde.

Landskabstype

Husdyrbruget ligger i landskabstypen slettelandskab. Slettelandskabet er karakteriseret ved et langstrakt og fladt eller jævnt faldende terræn og en meget ensartet topografi. Det kan være store åbne arealer eller mindre, afgrænset af læhegnsstruktur. Det er en robust landskabstype og er dermed som udgangspunkt egnet for nyplacering eller udvidelse af eksisterende landbrug.

Landskabsbeskrivelse

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor få læhegn og punktbeplantninger adskiller marker, og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende

beplantning (som øer på en flade). Det betyder, at der er mange udsigts- og indsigtslinjer i landskabet.

Den afskærmende beplantning, der findes i forbindelse med ejendommen eller i forbindelse med nabobeboelse hindrer i dag direkte indsyn fra nabobeboelse til driftsbygningerne. Der er ikke planlagt yderligere beplantning.

Det allerede etablerede køresiloanlæg er placeret nord for og i naturlig tilknytning til driftsbygningerne, og den ønskede udvidelse af køresiloanlægget vil også blive placeret i umiddelbar tilknytning til de allerede eksisterende køresiloer. Den nye møddingsplads ønskes etableret øst for ungdyrstalden. Der vil i forbindelse med denne godkendelse ikke forekomme yderligere bebyggelser.

Det nærmeste område, der kan have landskabelig værdi, er Å-beskyttelseslinjen 270 m mod øst, men udvidelsen sker mod nord.

Området er egnet for større landbrugsbyggerier. En mindre del af staldanlægget ligger i mindre værdifuld landbrugsjord, men størstedelen af staldanlægget ligger værdifuldt landbrugsområde.

Samlet vurdering

Det allerede etablerede samt planlagte byggeri er placeret i naturlig tilknytning til driftsbygningerne. Den afskærmende beplantning, der findes i forbindelse med ejendommen eller i forbindelse med nabobeboelse hindrer i dag direkte indsyn fra nabobeboelse til driftsbygningerne.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 295,62 DE samt med en maksimal forskydning på +/- 10 % i de enkelte dyretyper. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, dvs., eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer. BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 2.226,51 kg NH₃-N. Se bilag 10. Da ansøgningen er indsendt før 10. april 2011, anvendes de vejledende grænseværdier fra 2010. Der bygges ikke nye stalde, så alle stalde betragtes som eksisterende stalde.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 2.933,62 kg NH₃-N, jf. ansøgningen ved anvendelse af virkemidlet spalteskrabere i ungdyrstalden.

Ansøger har i BAT-afsnittet redegjort for en række forskellige muligheder og fravalg for at leve op til emissionskravet. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de forskellige muligheder er forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger ud fra de kriterier, der fremgår af Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier. Kommunen fastsætter derfor BAT-kravet for dette projekt til 2.933 kg NH₃-N pr. år.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning i forhold til håndtering af husdyrgødning kan betragtes som værende BAT i med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger jf. BAT vejledning 2010.

Staldindretning

Ansøger har redegjort for fravalg af BAT i staldanlæggene, se afsnit 1.10. Fravalgene vurderes at være rimelige ud fra et proportionalitetssynspunkt.

Vurderingen af staldindretningen hænger sammen med vurderingen af ammoniakemissionen, se ovenstående afsnit. Ringkøbing-Skjern vurderer samlet, at projektet lever op til BAT-kravene for staldindretning.

Management

Ansøgers beskrivelse

Ansøgeren er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd, og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder. Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på veje foretages der rengøring.
- Forebygge uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed men også ved at de i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer som de skal.

- At afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner/installationer efterses med jævne mellemrum så uheld undgås

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvad der skal ske i forbindelse med uheld på ejendom. Beredskabsplanen vil indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle og brand samt ved strømsvigt. Eksempelvis vil der bliver beskrevet, hvem der skal kontaktes med oplysning om telefonnumre, samt hvor farlige stoffer og brandslukkere er placeret.

Kommunens vurdering:

Som udgangspunkt stilles der vilkår om beredskabsplan og dokumentation af produktion og markdrift. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag, at bedriften lever op til BAT niveauet for den type bedrift.

Foder

Ansøgers beskrivelse

For at have høj dyresundhed i besætningen og for at optimerer fodring / foderudnyttelsen, dvs. anvende minimal fodermængde i forhold til mælkeydelse, udarbejdes der i samarbejde med konsulent foderplaner for besætningen.

For at have det rigtige grundlag for udarbejdelse/ justering af foderplanerne tages der analyser af grovfoderet og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Endeligt inddrages nyeste viden indenfor kvægfodring.

Kommunens vurdering:

Foderet har indflydelse på udledningen af ammoniak og fosfor. Da BAT niveauerne for disse to parametre er opfyldt med andre tiltag, vurderes det på baggrund af de beskrevne tiltag, at ejendommen lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Forbrug af energi og vand

Ansøgers beskrivelse

For at reducerer forbruget af energi (kwh) og vand er der gjort følgende tiltag:

- Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er delvis etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Lyset slukkes manuel i dagtimerne. Udendørs belysning er dagslysstyret.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til opvarmning af brugsvand til stalden eller stuehuset.
- Der er installeret CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el.
- Derudover rengøres og efterses bedriftens drikkevandsinstallationer jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres.

Kommunens vurdering:

Det er kommunens vurdering, at ejendommen skal gennemgås af en energirådgiver for at klarlægge eventuelle muligheder for at nedbringe energiforbruget. Der stilles vilkår herom. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag som fx naturlig ventilation, varmegenvinding og CIP at bedriften lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse:

Gylle: Gyllen bliver opbevaret i en gyllebeholder på Østertoft samt på en lejet gyllebeholder (1800 m³) på Møllebyvej 8. Gyllebeholderen på Østertoft tilføres kun husdyrgødning fra produktionen på Opstrupvej 5 som inkluderer vaskevand og regnvand fra køresiloanlægget.

Følgende udsagn er gældende for tanken:

- Tanken tømmes jævnligt af hensyn til inspektion og vedligeholdelse- mindst en gang om året
- Gyllen omrøres kun lige før tanken skal tømmes, og eventuelt spredes på marken
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dybstrøelse:

Kalvemøg og en del dybstrøelse opbevares på den nyoprettede møddingsplads, se bilag 4 bygning 9. Opbevaring sker efter lovgivning og overdækkes. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. En del dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Kommunens vurdering:

Som udgangspunkt anses husdyrgødningsbekendtgørelsen for at være BAT-niveauet. Det vurderes på baggrund af ovenstående at bedriften lever op til BAT kravet for opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder:

1. Optimering af planteproduktionen 2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne)

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov og eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes endvidere under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv

Udbringningsteknik: Gyllen nedfældes

Kommunens vurdering:

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte. Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet.

Alternativer og fravalg BAT

Fravalg forsuring:

Da køerne går på fast gulv vil der ikke kunne etableres forsuring her. Ved opdræt vil forsuring have en effekt på 477,7kg N.

Prisen for et forsursingsanlæg ligger ifølge infarm på ca. 600.000 kr. Det betyder at prisen vil være 1340 kr. / kgN og dermed langt over de 100 kr. som er BAT.

Fravalg ændring af gulvsystem:

Ændringen skulle ske i kostalden med 162 køer svarende til 216,20 DE.

Her tages udgangspunkt i "videnskatalog over kvægstaldgulve med 4 % ammoniakfordampning".

I tabel 2 side 9 fremgår det at prisen for at ændre fast gulv til fast gulv med 2 % hældning er 419 kr. pr. årsko.

$162 \times 419 = 67.878$ kr.

$(67.878 / (162 \times 21.000)) \times 100 = 1,99 \%$

Det betyder at prisen for at ændre gulvet i stald 1 koster mere end de 1% af produktionsomkostningerne som er BAT.

Fravalg af overdækning:

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Endvidere er gyllen konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.

Beregning:

For at komme under de 2226,51 kg kan gylletanken overdækkes, det reducere med yderligere 137,06 kgN.

Pris for overdækning er:

For 3100 m² 3 tank: 220.000 kr.

Det betyder det koster 1605,13 kr. / kg N og dermed ikke kan anses som værende BAT.

Fravalget af BAT er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak, hvilket skyldes den meget lille udvidelse af DE i eksisterende bygninger.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand

Spildevand fra den ny møddingsplads, ensilageplads, rengøringsvand fra stalde og befæstede arealer ledes til gyllebeholderen. Der er en samlet ekstra tilledning af spildevand til gyllebeholderen på ca. 1705 m³ vand, som er medtaget i kapacitetserklæringen, se afsnit 1.9.

Regnvand fra tage ledes via dræn til vandløb.

Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager eller alternativt ske i marken.

Der gøres opmærksom på, at påfyldning og rengøring af marksprøjten til pesticider i øvrigt skal følge reglerne i bekendtgørelse nr. 268 af 31.3.2009.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og spildevand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger som følge af husdyrbrugets anvendelse af kemikalier, fyringsolie og brændstof.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald og døde dyr

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget sker under hensyntagen til omgivelserne.

Både opbevaring og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af bekendtgørelser, som administreres af Fødevarestyrelsen, bek. nr. 558 af 01.06.2011 og nr. 165 af 01.03.2011.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse er der udarbejdet en beredskabsplan, se bilag 8 og 11, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til enhver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	246 m
Samlet bebyggelse:	161 m
Enkelt bolig:	78 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1.229 m til samlet bebyggelse (Stadil) og 198 m til enkelt bolig (Opstrupvej 7). Afstanden til den nærmeste byzone/sommerhusområde (Alrum) er ca. 2,6 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden". Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af er valsen i bygning 3, malkeanlægget i bygning 1, foderblanderen samt markarbejde.

Ansøgers beskrivelse

Da det sker en meget lille udvidelse af DE, forventes der ikke yderligere gener med støj. Malkeanlægget kører fra kl. 6.00 – 9.00 og fra 16.00 til 19.00. Foderblanderen kører fra kl. 7.00 – 9.00. Valsen kører 4 gange om ugen fra kl. ca. 8.00 – 9.00. Markarbejde forekommer primært fra kl. 7.00 – 18.00, men er vejrafhængigt. Malkeanlægget kan ikke høres uden for ejendommen. Valsen er inde i foderladen, hvor den ikke kan høres uden for ejendommen, se bygning 3 bilag 4. Foderblanderen køres med færrest mulige omdrejninger. Markarbejde udføres ud fra udgangspunktet om godt landmandsskab. Der søges så vidt muligt at undgå markarbejde lørdag og søndag. Ved vejrafhængigt markarbejde kan der forekomme markarbejde udover normal arbejdstid og uden for hverdage.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Der er vågelys i ko- og ungdyrstalden, bygning 1 og 2, som er lysstyret. I forbindelse med malkning tændes der lys i malkestalden. På den sydvendte gavl af kostalden, bygning 1, er der udvendigt en lampe, som er lysstyret.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der er et relativt sparsomt lysforbrug.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Mælk afhentes hver anden dag. Dyr til slagtning afhentes 1 gang om mdr. i tidsrummet 7.00 – 11.00. Foder leveres på ejendommen 2 gange om mdr. i tidsrummet 7.00 – 17.00. Brændstof leveres på ejendommen 4 gange om året 7.00 – 17.00. Kemikalier og handelsgødning leveres på ejendommen 1 gang om året 7.00 – 17.00. Der ca. 320 gylletransporter i sæsonen. Det ansøgte projekt vil ikke betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget, idet der sker en meget lille udvidelse af DE på husdyrbruget.

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentligt forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om hvilke veje, transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå ad, se bilag 7 for transportveje.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, som informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal rengøres jf. Færdselsloven §14. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget er velbegrundede.

Der er stillet vilkår om dokumentation af overholdelse af en række af de øvrige vilkår.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgeneafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Ansøger har oplyst, at placeringen af den kombinerede møddingsplads samt køresilo har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og det omgivende miljø. Udvidelsen på 16,39 DE er for at udnytte kapaciteten i eksisterende bygninger. Konsekvenserne ved at undlade at gennemføre udvidelsen er, at driften på ejendommen ikke optimeres i forhold til anlæggets muligheder. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området giver den valgte placering det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning som følge af ansøgte projekt ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau) vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i virksomheder såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.. Det kan som følge af dette 0-alternativ forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om, at der ved ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand. Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og plantearter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Stadil Fjord

Husdyrbruget og udbringningsarealer ligger ca. 2-2,5 km fra Kimmelkær Landkanal. Kimmelkær Landkanal er udpeget som EF-habitatområde (H178). Kimmelkær Landkanal er beliggende på gammelt marint forland, hvor landskabet veksler mellem bakkeøer og lavere liggende marint forland. Kanalen løber ud i Tim Å, kort før Tim Å løber ud i Stadil Fjord. Udpegningen som habitatområde er sket med det formål at beskytte den fredede vandplante vandranke. Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Kimmelkær Landkanal" er næringsstofbelastning fra de omgivende landbrugsarealer og konkurrence fra andre arter en trussel mod vandranke. Prognosen er dog gunstig eller vurderet gunstig for Vandranke i Kimmelkær Landkanal, da bestanden her er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er under forudsætning af at kanal fortsat grødeskæres og oprenses. Kimmelkær Landkanal er sammen med Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord udpeget som EF-habitatområde (H59).

Husdyrbruget og alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord. Stadil Fjord er sammen med Vest Stadil Fjord udpeget som EF-habitatområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde (H59, F41,R3).

Udpegningen af habitatområde (H59) er foretaget på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 59		
Naturtyper:	Lagune (1150)*	Vandløb (3260)
	Klithede (2140)*	Rigkær (7230)
Arter:	Kransnålsø (3140)	
	Næringsrig sø (3150)	
	Havlampret (1095)	Odder (1355)
	Bæklampret (1096)	Vandranke (1831)

Udpegningen af fuglebeskyttelsesområdet Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord (F41) er foretaget på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 41		
(Y: ynglefugle, T: trækfugle)		
Fugle:	Rørdrum (A021) Y	Spidsand (A054) T
	Pibesvane (A037) T	Skeand (A056) T
	Sangsvane (A038) T	Rørhøg (A081) Y
	Kortnæbbet gås (A040) T	Plettet rørvagtel (A119) Y
	Grågås (A043) T	Pomeransfugl (A139) T
	Bramgås (A045) T	Sortterne (A197) Y
	Krikand (A052) T	

Stadil Fjord er et tidligere fjordområde. I søen findes den langstrakt ø, Hindø, der medvirker til at søen naturligt er inddelt i 2 bassiner beliggende henholdsvis syd og nord/vest for selve øen. Stadil Fjord afvander til Ringkøbing Fjord via Vonå. Denne forbindelse betyder, at især Stadil Fjords sydlige bassin påvirkes af indstrømmende saltholdigt vand i perioder.

Stadil Fjord huser 52 forskellige arter af undervandsplanter og hører til et af Danmarks mest artsrige vandområder og endda måske den artsrigeste lagunesø af alle. En væsentlig årsag til den store artsrigdom er, at lagunen er forholdsvis lav og klarvandet.

Vest Stadil Fjord er også et tidligere fjordområde, hvor vandstanden ved pumpning sænkes til 1,4 m under det gennemsnitlige niveau i de danske have. To tredjedele af arealet er i dag omdriftsjord, mens rørskov og åbne vandflader dækker den sidste tredjedel. Området består i dag af tre adskilte vandområder, Nordre Dyb, Mellem Dyb og Søndre Dyb, hvis miljøtilstand er indbyrdes forskellige. I 1974 blev Vest Stadil Fjord fredet. De fredede arealer er udpeget som værende af stor landskabelig, biologisk og friluftsmæssig værdi.

Søndre Dyb har karakter som en næringsrig sø, hvilket også ses af en betydelig mindre artsdiversitet mht. undervandsplanterne sammenlignet med Mellem Dyb og Nordre Dyb. Mellem Dyb har en meget artsrig undervandsvegetation med i alt 40 arter af undervandsplanter og flydebladsplanter registreret. I Mellem Dyb har der gennem en årrække ynglet 6-8 par sortterner, der på nationalt plan er en sjælden ynglefugl. I Nordre Dyb er der registreret i alt 23 arter af undervandsplanter og flydebladsplanter.

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Stadil og Vest Stadil Fjord" udgør næringsstofbelastning en alvorlig trussel på trods af, at miljøtilstanden i Stadil Fjord, Mellem Dyb og Nordre Dyb vurderes at være god på nuværende tidspunkt. Den luftbårne kvælstofbelastning er anslået til at overskride den laveste ende af tålegrænsen for arealer med klithede og naturtypen søer med kransnålsalger. For klithede er tilgroning med uønsket opvækst af træer og buske en trussel og tilgroning med især tagrør er en trussel mod ynglepladsen for sortterne. Den fysiske påvirkning i form af rørhøst kan påvirke fugle knyttet til rørskov negativt. For fugle på udpegningsgrundlaget er det af betydning for rørdrum, rørhøg og tildels plettet rørvagtel. Mink og andre prædatorer er en trussel for yngleforekomster af sortterne i området

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i

nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Bæklampret, odder, rørdrum, rørhøg, sangsvane, kortnæbbet gås, grågås, bramgås, krikand og sortterne
Ugunstig eller vurderet ugunstig	Kransnålalgesø (Nordre Dyb, Mellem Dyb og Søndre Dyb), klithede, vandranke, vandløbene, pibesvane, spidsand, skeand og plettet rørvagtel
Ukendt	Næringsrig sø, havlampret, rigkær og pomeransfugl

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget og alle udbringningsarealer samt alle aftalearealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengsplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Der er knyttet en række plante og dyrearter til fjorden. Her kan nævnes bl.a. at både flod- og havlampret, maj- og stavsild samt laksen benytter fjorden i forbindelse med deres vandring til potentielle ynglelokaliteter i vandløbene. Odderen er ligeledes at finde flere steder i tilknytning til fjorden og planten vandranke findes i to kanaler, som løber ud i den sydlige ende af fjorden.

Fjorden udgør også et af landets vigtigste yngle- og rasteområder for en lang række fugle. Rørdrum og skestork yngler i rørskovsområderne og ternerne yngler på strandene og de lave øer i fjorden. Svaner, gæs og ænder bruger fjorden som rasteområde i træksæsonen. Det samme gør en række af rovfuglene, dog med undtagelse af rørhøg som yngler i områderne langs fjorden. Tipperhalvøen er landets vigtigste yngle- og rasteområde for en række truede engfugle. Således yngler en stor del af den danske bestand af alm. ryle og brushane på Tipperhalvøen.

Udpegningen som EF-habitatområde er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130) Lagune (1150) * Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) * Klithede (2140) * Havtomklit (2160) Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Tør hede (4030) Tørvelavning 7150) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (1095) Flodlampret (1099) Majsild (1102) Stavsild (1103)	Laks (1106) Odder (1355) Vandranke (1831)

Udpegningen som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43 (Y: ynglefugle, T: trækfugle)		
Fugle:	Rørdrum (A021) Y Skestork (A034) Y Knopsvane (A036) T Pibesvane (A037) T Sangsvane (A038) T Kortnæbet gås (A040) T Grågås (A043) T Bramgås (A045) T Mørkbuget knortegås (A046) T Gravand (A048) T Pibeand (A050) T Krikand (A052) T Spidsand (A054) T Skeand (A056) T Hvinand (A067) T	Stor skallesluger (A070) T Havørn (A075) T Rørhøg (A081) Y Blå kærhøg (A082) T Vandrefalk (A103) T Plettet rørvagtel (A119) Y Blishøne (A125) T Klyde (A132) T/Y Almindelig ryle (A149) T/Y Brushane (A151) Y Lille kobbersneppe (A157) T Splitterne (A191) Y Fjordterne (A193) Y Havterne (AA194) Y Mosehornugle (A222) Y

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen" er arealreduktion eller fragmentering for rigkær og tørvelavning en trussel. Den luftbårne kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for klitnaturtyperne tør hede og tørvelavning. Udtørring som følge af dræning og grøftning udgør især en trussel mod strandengene og de ferske enge. Næringsstofbelastning af kystlagunen Ringkøbing Fjord udgør en alvorlig trussel, og der er stadig en for stor tilførsel af næringssalte fra oplandet. På en række lysåbne naturtyper er opvækst, eller tilgroning med uønsket træer, buske og/eller invasive arter en trussel. Manglende pleje/afgræsning af arealer med strandeng, eller fersk eng er et problem for en række af de ynglende fugle, samt af de rastende og fouragerende trækfugle. Slusepraksis i Hvide Sande har en stor indflydelse på saliniteten af fjordvandet og vandstanden i fjorden. Udover lagune naturtypen er specielt strandengene afhængige af saltvandspåvirkning og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller også specifikke krav til salinitet og vandstandsforhold. Fysisk påvirkning som følge af nuværende og tidligere regulering og vedligeholdelse betyder, at flere af de nedre dele af de mindre vandløb i området generelt er præget af fysiske dårlige forhold. Forstyrrelse i form af menneskelig aktivitet kan udgøre en trussel mod fuglene. Rovdyr i form af bl.a. ræv og mink er en trussel mod flere af de ynglende fuglearter.

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Odder, rørdrum, skestork, rørhøg, havørn, blå kærhøg, vandrefalk, krikand, grågås, bramgås og laks
Ugunstig eller vurderet ugunstig	Lagune (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen), strandeng, arealer med klitnaturtyper, vandløb, tør hede, tørvelavning, rigkær, vandranke (Falen Å), plettet rørvagtel, almindelig ryle, klyde, brushane, splitterne, havterne, fjordterne, mosehornugle, knopsvane, sangsvane, pibesvane, kortnæbbet gås, mørk- buget knortegås, gravand, pibeand, spidsand, skeand, hvinand og blishøne
Ukendt	Flodmundinger, kransnålalge-sø, næringsrig sø, brunvandet sø, damflagermus, havlampret, flodlampret, stavsild, majsild, stor skallesluger og lille kobbersneppe

Husby Sø og Nørresø:

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Obstrupvej 5, 6980 Tim
17. december 2012

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger 2,6 km fra EF-habitatområdet Husby Sø og Nørresø (H188). Søerne Husby Sø og Nørresø er to store lavvandede søer beliggende på gammelt marint forland syd for Nissum Fjord. Landskabet er overvejende fladt og begge søer er vindpåvirkede. Søerne, der nu er inddiget, havde oprindelig forbindelse til Ringkøbing Fjord, men i forbindelse med et større afvandingsprojekt 1940 - 1949 blev forbindelsen afbrudt. Husby Sø har i dag afløb til Nissum Fjord via en gravet kanal - Staby Kast. Nørresø har i dag afløb til Nissum Fjord via Husby Sø. Nørresø blev i 1956 og området omkring Nørresø er udpeget som værende af stor landskabelig, geologisk, biologisk og friluftsmæssig værdi.

Udpegningen til habitatområde er foretaget på baggrund af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 188		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Rigkær (7230)
	Næringsrig sø (3150)	
Arter:	Odder (1355)	Vandranke (1831)

Søernes opland består overvejende af afvandede landbrugsarealer (ca. 80 %). Vandet fra disse landbrugsarealer pumpes ind i søerne via pumpestationer. Desuden modtager søerne vand fra en række små tilløb. I starten af 1900-tallet var Husby Sø og Nørresø næringsfattige, klarvandede søer med naturtypekarakteristiske grundskudsplanter. Afvandingsprojektet og den stigende tilledning af næringsstoffer har betydet, at grundskudsplanterne er forsvundet. Husby Sø og Nørresø fremstår i dag som moderat næringsrige, noget uklare og svagt alkaliske søer, med en meget artsrig undervandsvegetation af bl.a. store vandaksarter. Søerne rummer desuden elementer af naturtypen kransnålalge sø. EU-ansvarsarten vandranke findes i små bestande i søerne. Dyndlaget på søerne bund medfører ustabile bundforhold og periodevis reduceret sigtdebyde.

Tilgroning med tagrør, søkogleaks m.m. langs bredzonen er en stor trussel mod vandranke. For høj næringsstofbelastning kan medføre reduktion i antallet af undervandsplantearter. Brinkerne er meget stejle og de forhindrer en naturudvikling af bredzonen i søerne og arealet mellem de to søer.

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Husby Sø og Nørresø" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Odder
Ugunstig eller vurderet ugunstig	Vandranke og næringsrig sø
Ukendt	Kransnålalge-sø og rigkær

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø:

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ca. 8 km fra EF-habitatområderne Heder og klitter på Skovbjerg Bakke Ø (H57).

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinier er skabt af moræneaflejringer fra næstsidste istid – de såkaldte bakkeøer – og af smeltevandssfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede. Kun arealer ved Kronhede er beliggende i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Udpegningen til habitatområde (H57) er foretaget på baggrund af følgende arter og naturtyper:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 57		
Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Våd hede (4010)
	Revling-indlandsklit (2320)	Tør hede (4030)
	Græs-indlandsklit (2330)	Enekrat (5130)
	Kransnålsø (3140)	Tørvelavning (7150)
	Brunvandet sø (3160)	Stilkeke-krat (9190)
	Vandløb (3260)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Laks (1106)	Odde (1355)

De primære trusler imod området status er næringsstofbelastning fra luften, tilgroning med træer, buske, høje urter samt ikke-hjemmehørende arter og unaturlige vandstandsforhold som følge af afvandingsgrøfter.

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel.

Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognose	Naturtype eller art
Günstig eller vurderet günstig	Bæklampret, odde og tidvis våd eng
Ugünstig eller vurderet ugünstig	de 3 indlandsklitnaturtyper, de 2 søtyper, vandløb, våd hede, tør hede, enekrat, arealer med hængesæk og tørvelavninger, rigkær, stilkeke-krat og laks
Ukendt	Stor vandsalamander

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde eller ske som overfladeafstrømning via dræn eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved eller i oplandet til de målsatte vandløb Madum å og Sund å. Ifølge Kommuneplanen for Ringkøbing-Skjern 2009-2021 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de fastsatte målsætninger i Kommuneplanen. Ifølge Kommuneplanen for 2009-21 er vandløb Madum å B3 målsat og Sund å er C-målsat.

Vandløb

Målsætninger:

B₃: B₃-målsatte vandløb er vandløb med karpefiskevand. Vandet i vandløbene er langsomflydende og de fysiske forhold er noget forringede. Vandløbene fungerer som levested for især karpefisk.

C: C-målsatte vandløb er vandløb som primært anvendes til afledning af vand. De fysiske forhold er stærkt forringede som følge af ringe vandbevægelse, kanalisering, dårlig substrat forhold mm..

Vandløbet opfylder ikke målsætningen, hvilket skyldes spildevand fra spredt bebyggelse og/eller landbrugsbetingede udledninger, dårlige fysiske forhold og okker.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 927 fra 24.9.2009 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m.*

Det betyder, at der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 6a og 6b. Det er ansøgers pligt at oplyse eventuel gyllemodtager om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 91,77 ha, der er fordelt som angivet i nedenstående tabel:

Antal hektar	Jordbund	Drænet	Opland
8,58	JB1, Grovsandet jord	Ja	Stadil Fjord / Ringkøbing Fjord
55,94	JB2, Finsandet jord	Ja	Stadil Fjord / Ringkøbing Fjord
27,25	JB10, Siltjord	Ja	Stadil Fjord / Ringkøbing Fjord

2.7.4 Sædskefte

På alle marker er der valgt et K12 sædskefte, hvilke svarer til referencesædskeftet for husdyrbruget. Eftersom ansøger har valgt samme sædskefte som referencesædskeftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskeftet. Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskefter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskefte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV. For dyrearterne er der bl.a. forbud i mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandre. For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde eller opholdssted i habitater tilknyttet eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Paddernes livscyklus forudsætter adgang til ynglesteder, sommerlevesteder og overvintringssteder. Disse forskellige levesteder ligger for nogle arter tæt sammen, mens andre arter gennemfører længere sæsonvandring imellem levestederne. De mest udbredte bilag IV-arter forekommer typisk i moser, enge, klitter, heder/hedemoser, små græsningsfolde, haver, dyrkede marker, eller græsbevoksede steder i skove. Spidssnudet frø er udbredt i hele landet, hvis der er vandhuller i, eller nær et projektområde, kan man som udgangspunkt altid forvente forekomst af spidssnudet frø, indtil det modsatte er sandsynliggjort. Kommunen skal derfor vurdere, om planer, eller projekter kan påvirke forekomst af spidssnudet frø, hvor anlægsprojekter, eller lignende berører arealer nær alle former for ferske vådområder.

På to af udbringningsarealerne ligger vandhuller. Det er markerne 16-0 og 7-2, som er aftalearealer. Et tredje vandhul grænser op til mark 7-2. Vandhullerne ligger i tilknytning til arealer i omdrift og ikke i nær tilknytning til andre vandhuller, eller i sammenhæng med ekstensive landbrugsarealer eller naturarealer. Vandhullerne vurderes derfor ikke, at være af så god kvalitet, at kommunen vurderer vandhullerne egnet som yngle- og levested for Bilag-IV.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullers fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødskning og sprøjtning ved vandhuller begrænses. Der bør derfor holdes en gødsknings- og sprøjtefri zone på mindst 10 m til vandhuller. På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

2.7.6 Nitrat til overfladevand

Kvælstofafstrømningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i kvælstoftilførslen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord / Stadil Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. Udbringningsarealerne ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet som udgangspunkt er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 2,3 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 54 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 2,3 DE/ha, hvilke svarer til at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{reel}) er 54 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand i husdyrloven er midlertidigt og er fastlagt på grundlag af fremskrivninger, der viser, at husdyrproduktionen er konstant, men samles på færre og større husdyrbrug. Beskyttelsesniveauerne er endvidere ifølge Miljøstyrelsen fastlagt ud fra vandområders sårbarhed samt ud fra risikoen for udvaskning af nitrat fra rodzonen til vandområdet (reduktionspotentialet). Beskyttelsen sikrer, at i områder med et ringe eller meget ringe N-reduktionspotentiale sker der en skærpet regulering, der samlet set vil nedbringe udvaskningen til de sårbare vandområder.

Husdyrlovens fastlagte beskyttelsesniveauer udgør en grænse for, hvornår der som udgangspunkt vil ske en væsentlig virkning på miljøet, både fra ansøgte projekt i sig selv samt fra ansøgte projekt i sammenhæng med andre planer og projekter. Ifølge Miljøstyrelsen har husdyrloven med andre ord indarbejdet både væsentlighedskriterier og kumulationskriterier, så det sikres, at det kun undtagelsesvis er nødvendigt at skærpe kravene ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer for nitrat til overfladevandet.

Særsomt vurdering af nitratbeskyttelsen for overfladevand/nærmere konsekvensvurdering

Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord

Indenfor oplandet til Ringkøbing Fjord ligger søen Stadil Fjord. Husdyrbruget har 91,77 ha beliggende i oplandet til Stadil Fjord.

Ca. 2/3 del af oplandet til Stadil Fjord er landbrugsareal, hvilket svarer til ca. 25.563 ha landbrugsareal i oplandet til Stadil Fjord. Udbringningsarealerne udgør 0,4 procent af det samlede landbrugsareal i oplandet til Stadil Fjord. Den årlige landbrugsrelaterede kvælstofafstrømning fra oplandet er ifølge Naturstyrelsen anslået til 524 tons kvælstof/år.

Oplandsstørrelser og tilførsel af N:

Ringkøbing Fjord: ca. 230.073 ha landbrugsareal og tilføres 2752 tons N/år
Stadil Fjord: ca. 25.563 ha landbrugsareal og tilføres 524 tons N/år

Ifølge ansøgningen vil der være en total (handelsgødning- og husdyrgødningsbetinget udvaskning) udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) på 54 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at reduktionspotentialet i området ligger i intervallet 76-100 %. Det giver en nitratudvaskning på maksimalt 12,96 kg N/ha/år, svarende til en samlet udvaskning på ca. 1.189 kg kvælstof/år fra arealerne. Nitratudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 0,04 procent af den samlede landbrugsrelaterede nitratudvaskning til Stadil Fjord.

Stadil Fjord afvander til Ringkøbing Fjord. I Stadil Fjord sker der også en betydelig reduktion af kvælstof. Den reduktion afhænger primært af vandets opholdstid i søen. Reduktionen er ifølge Naturstyrelsen anslået til 67 %. Det vil sige, at den samlede udvaskning på 1.201 kg N/år til Stadil Fjord som følge af projektet reduceres yderligere med 67 % inden den når Ringkøbing Fjord. Dermed bliver udvaskningen til Ringkøbing Fjord 396 kg N/år som følge af projektet. Nitratudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 0,1 promille af den samlede landbrugsrelaterede nitratudvaskning til Ringkøbing Fjord.

Miljøstyrelsen har udarbejdet et notat (dateret d. 24. juni 2010). Det fremgår af notatet, at udbragt husdyrgødning der bidrager med mindre end 1 % af den samlede kvælstofbelastning fra oplandet til et lukket bassin, ikke vurderes at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000-området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret. Det er også en forudsætning, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskningen end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 2007.

Nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 10. februar 2012) viser imidlertid, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord, og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2011 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 1,83 % fra 235.946,4 DE i 2007 til 240.266,3 DE i 2011.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder, som kan bidrage til en stigning i nitratudvaskningen.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord. Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives, og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg. Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

I henhold til Miljøstyrelsens Vejledning og Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen reduceres til hvad der svarer til et planteavlbrug. Dette kan gøres ved at reducere gødningsnormen, flere efterafgrøder eller ændre på sædskiftet. En anden mulighed er, at husdyrgødningen afsættes til et godkendt biogasanlæg og ikke modtages igen efter bioforgasning.

Kommunen har i den konkrete sag fået lavet en fiktiv beregning i Husdyrgodkendelse.dk (skema ID 37439) på husdyrbrugets arealer, hvor der bliver anvendt et planteavlssædskifte (S1 og S3) som svarer til referencesædskiftet uden virkemidler og hvor alt husdyrgødning er fraført (der er dog stadig hvad der svarer til 1,0 kg N og 0,5 DE i gødningsregnskabet, hvilket er nødvendigt for at Husdyrgodkendelse.dk kan regne på udvaskningen). Resultatet af beregningen er en udvaskning på 64,9 kg N/ha, hvilket svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug på de konkrete arealer.

Kvælstofudvaskningen i det konkrete projekt uden anvendelse af virkemidler er 54,4 kg N/ha, hvilket ikke overstiger en kvælstofudvaskning, der svarer til et planteavlbrug. Det er således ikke nødvendigt med virkemidler.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at et kvælstofbidrag i størrelsesorden 0,04 procent til Stadil Fjord og 0,1 promille til Ringkøbing Fjord ikke vil påvirke Natura 2000-området Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer desuden, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en yderligere fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven i forhold til kvælstof, idet beskyttelsesniveauet og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre

projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale naturbeskyttelsesområde Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrloven således er tilstrækkelig til at beskytte Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med kvælstof fra husdyrbrugets drift.

2.7.7 Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger.

Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skråner eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skråner 6 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

2.7.8 Fosforbelastning til vandområde

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilke beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor jf. Miljøstyrelsens fosforkort.

Ifølge ansøgningen afvander 91,77 ha af udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. Disse arealer afvander desuden også til Natura 2000-området Stadil Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på (JB1), (JB2) og (JB10) jorde.

Ifølge ansøgningen ligger alle udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-områderne mod fosfortilførsel fra arealerne.

I afgørelsen om ikke VVM-pligt på ejendommen af 7. december 2006 er der lavet forudsætning om at niveauet for fosforoverskud ikke må overskrides. Det vægtede fosforgennemsnit for den ansøgte bedrift er på 1,6 kg P/ha/år, hvilket fremgår af det tilhørende screeningsbilag af 27. november 2006. Fosforgennemsnittet fra VVM-screeningen på 1,6 kg P/ha/år skal derfor danne udgangspunkt for nudriften (før-situationen) i det ansøgte projekt. Med dette udgangspunkt beregner systemet, at P-overskuddet maksimalt må være 10,2 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen tilføres der via husdyrgødningen 34,4 kg P/ha/år til arealerne og der fraføres via afgrøderne 25,4 kg P/ha/år fra arealerne. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 9,1 kg P/ha/år. Ifølge ansøgningen overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, idet overskuddet på bedriftsniveau er 110,7 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud.

Da der er brugt forskellige beregningsmetoder samt tildels arealer, til at estimere fosforoverskuddet i VVM-screeningen og i det ansøgte projekt, er det Ringkøbing-Skjerns vurdering at overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, kan det ansøgte projekt gennemføres.

Særsilt vurdering af fosforbeskyttelsen/nærmere konsekvensvurdering

Som udgangspunkt ophobes tilført fosfor til landbrugsjorden. Selvom der tilføres mere fosfor til et areal, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til recipienten. En fortsat nettotilførsel øger dog risikoen for et øget fosfortab til vandmiljøet, da jordens evne til at tilbageholde fosfor falder som følge af akkumuleringen med fosfor. Risikoen for tab af fosfor til vandmiljøet er således bestemt af fosforpuljen i jorden.

Da det ikke kan kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, baseres den nærmere konsekvensvurdering på en worst case situation.

Husdyrbruget har 91,77 ha udbringningsareal beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Ca. 2/3 del af oplandet til Ringkøbing Fjord er landbrugsareal, hvilket svarer til ca. 230.073 ha landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Den årlige tilførsel af fosfor fra landbruget til Ringkøbing Fjord er ifølge Naturstyrelsen anslået til 93 tons P/år.

Oplandsstørrelser og tilførsel af P:

Ringkøbing Fjord: ca. 230.073 ha landbrugsareal og tilføres 93 tons N/år

Stadil Fjord: ca. 25.563 ha landbrugsareal og tilføres 16 tons P/år

Nissum Fjord: 96.000 ha landbrugsareal og 41 tons P/år

Nedenstående tabel viser worst case fosfor påvirkningen af Ringkøbing fjord/Stadil fjord

	Ansøgt drift
Areal	91,77 ha
Fosforoverskud pr. ha	9,1 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	$9,1 \text{ kg P/ha} \times 8^* = 72,8$ $(72,8/2000^{**}) \times 100 = 3,64 \%$
Worst case udvaskning	1 kg P Pr. ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget (Opstrupvej 5, 6980 Tim)	$91,77 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha} = 91,77 \text{ kg P}$ $91,77 \text{ kg P} \times (3,64/100) = 3,34 \text{ kg P}$
Samlede belastning af Ringkøbing Fjord/Stadil fjord	93000 kg P***
Husdyrbruget (Opstrupvej 5, 6980 Tim) del af påvirkningen	$(3,34 \text{ kg P}/93000 \text{ kg P}) \times 100 = 0,00356 \%$

* Godkendelsesperioden i år

** I landbrugsjorden er der ophobet i gennemsnit 2000 kg P/ha i de øverste 25 cm.

*** Data om den nuværende belastning taget fra Naturstyrelsens udkast til vandplan

Ifølge ansøgningen vil der være et gennemsnitligt fosforoverskud på 9,1 kg P/ha/år i ansøgt drift. For et sammenhængende landbrugsareal vurderes det maksimale tab af fosfor på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha, og i landbrugsjorden er der i gennemsnit ophobet 2000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Husdyrbrugets udbringningsarealers indhold af fosfor vil derfor forøges med 3,64 % i godkendelsesperioden på 8 år (tid til næste revurdering). Udvaskningen må formodes at blive forøget med mere end den udregnede procent, men det opvejes af, at der fra 25 cm dybde ned til rodzonen i ca. en meters dybde også kan ophobes fosfor, og udvaskningen fra de øverste 25 cm i høj grad bliver bundet på vej ned til rodzonen. Dette giver en maksimal fosforudvaskning fra husdyrbruget til (Ringkøbing Fjord/Stadil Fjord mm.) på 3,34 kg P. Fosforudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 0,00356 procent af den samlede landbrugsrelaterede fosforudvaskning til Ringkøbing Fjord/Stadil Fjord.

Det antages, at grænsen for at se en påvirkning af Natura 2000 områderne er den samme for fosfor som for nitrat. En påvirkning på under 1 % af den samlede fosforpåvirkning til et lukket bassin som Ringkøbing Fjord, vurderes derfor ikke at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000 området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at et fosforbidrag i størrelsesorden 0,00356 % til Ringkøbing Fjord ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af en viden om, at arealerne eller recipienten (Stadil Fjord/Ringkøbing Fjord) er mere fosforsårbare, end det der ligger til grund for Miljøstyrelsens fosforkort og husdyrlovens beskyttelsesniveauer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

I den konkrete sag vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at der ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, idet det og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre at husdyrbruget i sig selv, samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de internationale beskyttelsesområder Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord.

2.7.9 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 25 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget taber ifølge ansøgningen 24,4 kg N mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget er opfyldt.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

§ 7-naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er i husdyrloven rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes som særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur) og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne. Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Er hele, eller dele af husdyrbrugets anlæg placeret inden for bufferzone I kan der ikke tillades en merbelastning fra det samlede anlæg. Den tilladte merbelastning i bufferzone II afhænger af antallet af eventuelt andre husdyrbrug med husdyrproduktion større end 75 DE i samme bufferzone og nærmere end 1000 meter fra det anlæg, der miljøgodkendes.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bufferzone I og bufferzone II. Det nærmeste § 7-område ligger ca. 3,8 km fra anlægget. Beregninger viser, at merdepositionen som følge af ansøgte projekt vil være 0,0 kg N/ha/år og den totale belastning vil være 0,4 kg N/ha/år.

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m til naturområder omfattet af § 7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur.

Andre naturområder

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Den § 3-beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Driften af disse arealer må ikke intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer, at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. På Miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk/>) kan du se de § 3-beskyttede naturområder i nærheden af din ejendom (Ringkøbing-Skjern Kommune gør dog opmærksom på, at registreringerne kun er vejledende).

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen, og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2008 beregnet til 15,1 kg N/ha/år i området omkring anlægget.

Kommunen har vurderet tilstanden og områdernes værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante- eller dyrearter.

Natur i forhold til anlægget

Inden for 1000 m fra staldanlægget er der følgende registrerede naturområder omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven:

Naturtype	Afstand fra anlæg	retning	N-dep beregning
Eng	56 m	SV	Ja
Eng	568 m	SSV	Nej
Mose	630 m	S	Ja
Mose	877 m	SSØ	Nej
Eng/mose	526 m	SØ	Ja
mose	970 m	NNØ	Ja

Inden for 1000 meter fra staldanlægget forekommer 3 vandhuller. Alle disse vandhuller ligger op ad arealer i omdrift og ikke i tilknytning til beskyttet natur. Kommunen vurderer, at disse vandhuller er påvirket af næringsstofafstrømningen fra de nærmeste omdriftsarealer, og derfor ikke er sårbare over for kvælstofdepositionen fra staldanlægget.

Ca. 56 meter SV for staldanlægget ligger nærmeste naturområde. Det er en eng, som er C-målsat i kommuneplanen. For C-målsatte områder er målet at arbejde for at bevare en god biologisk tilstand. Engen omkranses mest af arealer i omdrift, men støder også op til en mere tilgroet mose. Engens naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto. Engen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og områdets tålegrænse vurderes til at være ca. 20 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition på naturområderne som følge af projektet til 0,0 kg N/ha/år og en total deposition på 0,4 kg N/ha/år.

Ca. 568 meter SSV for ejendommen ligger yderligere en eng. Engen er ligeledes C-målsat i kommuneplanen. Engens naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto. Engen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og områdets tålegrænse vurderes til at være ca. 20 kg N/ha/år. Der er ikke anmodet om beregninger hertil, idet kommunen ud fra de øvrige beregningspunkter vurderer, at depositionen til dette område er lav.

Mod S og SSØ ligger to moseområder. Disse moser er også C-målsatte. Mosernes naturtilstand er vurderet på luftfoto. Moserne fremstår som værende under tilgroning med vedplanter formentlig pil og el. Områdernes tålegrænse vurderes ligeledes til at være ca. 15-20 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition til den nærmeste af de to moser. Merbelastningen til mosen er som følge af projektet beregnet til 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen fra ejendommen er på 0,1 kg N/ha/år.

526 m SØ for anlægget ligger et naturområde bestående af både eng og mose. Områdets naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto. Naturområdet er omkranset af arealer i omdrift og områderne vurderes ikke særlig kvælstoffølsomme. Mosen er under tilgroning i vedplanter formentlig pil og el. Områdets tålegrænse vurderes ligeledes til at være ca. 20 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition på naturområderne som følge af projektet til 0,0 kg N/ha/år og en total deposition på 0,3 kg N/ha/år.

I en afstand af 600 meter nordøst for staldanlægget ligger en beskyttet eng og yderligere 892 meter i samme retning ligger et moseområde. Engens og mosens naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto. Engen omkranses af omdriftsarealer og et større vandhul. Engen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og områdets tålegrænse vurderes til at være ca. 15 kg N/ha/år. Mosen omkranses ligeledes af omdriftsarealer og et haveanlæg, og vurderes ej heller til at være kvælstoffølsom og områdets tålegrænse vurderes ligeledes til at være ca. 20 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition på naturområderne som følge af projektet til 0,1 kg N/ha/år og en total deposition på 1,0 kg N/ha/år.

Længst væk fra ejendommen i en afstand af 970 meter NNØ fra ejendommen ligger endnu et moseområde. Mosens naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto. Mosen omkranses helt af arealer i omdrift og er under tilgroning i vedplanter. Mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom, og områdets tålegrænse vurderes til at være ca. 20 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition på naturområderne som følge af projektet til 0,0 kg N/ha/år og en total deposition på 0,2 kg N/ha/år.

Idet der kun beregnes lave merbelastninger og totaldepositioner af ammoniak på naturområderne, vurderer kommunen, at denne udvidelse af bedriften ikke vil medføre en forringelse af naturtilstanden på nærområdets beskyttede naturarealer. Da moserne og engene samt vandhullerne ikke vurderes kvælstoffølsomme, vurderer kommunen, at totaldepositionen ikke vil forringe naturtilstanden på disse områder. Kommunen kan derfor ikke begrunde en skærpelse (efter §12, stk. 2 i bekendtgørelsen til husdyrloven), der rækker udover det generelle ammoniakbeskyttelsesniveau indarbejdet i husdyrloven.

Baggrundsbelastningen i området er høj (15,1 kg N/ha/år), men dog ikke så høj, at naturområdernes tålegrænse er overskredet. Intensionen med husdyrloven er, at baggrundsbelastningen vil falde som følge af det generelle ammoniakbeskyttelsesniveau indarbejdet i husdyrloven. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke er tale om særlige tilfælde, og at den faldende baggrundsbelastning på sigt vil skabe mere gunstige forhold for naturarealerne i området.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Ringkøbing Fjord, der ligger ca. 5,2 km fra staldanlægget. I kraft af den store afstand til området er det vurderet, at udvidelsen samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af Ringkøbing Fjord.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre internationale naturbeskyttelsesområder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige internationale naturbeskyttelsesområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registeret som beskyttede naturtyper. Men enkelte af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op til §3 beskyttede naturområder (se bilag 6a og 6b). Der er tale om en §3 moser og enkelte vandhuller, og ingen af udbringningsarealerne skrånere mere end 6 grader ned mod §3 beskyttet natur. Mosen og vandhullernes naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto og tålegrænsen vurderes at ligge på 15-20 kg N/ha/år. Kommunen vurderer derfor ikke området som særligt kvælstoffølsomt.

Tidligere MVJ-arealer

Der har tidligere været MVJ-aftaler på nogle af aftalearealerne tilhørende Møllebyvej 8, 6980 Tim (mark 24-1, 26-0, 6-0, 7-0, 15-0, 16-0) og et enkelt af de forpagtede arealer tilhørende Svingelvej 5, 6980 Tim (mark 15-0). Men alle MVJ-aftalerne er ophørte, og den ændrede arealanvendelse på disse arealer har tidligere været anmeldt til kommunen. Kommunen har derfor tidligere truffet afgørelse om, at arealerne kan indgå i omdrift, når der er vilkår om efterafgrøder på mark 24-1 og 26-0, som er arealer i oplandet til Søndre Dyb. De to marker indgår i § 16 godkendelsen for ejendommen. Men dette forhindrer ikke at alle arealerne kan modtage husdyrgødning svarende til harmoni. Udvaskningen fra mark 15-0 indgår i den samlede udvaskningsberegninger og ejendommens samlede udvaskning vurderes nærmere i afsnit 2.7.8.

Samlet vurdering

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 6. juli 2009, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden af det husdyrbrug, der miljøgodkendes samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes. I miljøgodkendelser der gives til større husdyrbrug stilles der ammoniakrelaterede BAT vilkår (både for den nye del af anlægget samt for den eksisterende del af anlægget). På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen, hvorved baggrundsbelastningen vil falde.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den, der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder, plantearter eller dyrearter.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven. Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.7.10 Grundvand

Udbringningsarealerne ligger i område med begrænsede drikkevandsinteresser.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger ifølge Miljøstyrelsens kortværk uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

På udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskningen til grundvandet harmonigrænsen, hvilket ifølge ansøgningen er overholdt

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt. Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde at de generelle afstandskrav og beskyttelsesniveauer skal skærpes yderligere, idet de og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 164 malkekøer, 145 kvier (3 - 26 mdr.), 18 småkalve (0 - 3 mdr.), og 83 tyrekalve (40 - 120 kg) svarende til 295,62 DE samt lovliggørelse af et køresiloanlæg (1.180 m²) hvor der sker en udvidelse af køresiloanlægget inklusive en ny møddingsplads (550 m²) kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), grundvand herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod

tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3: Kommentarer til miljøgodkendelsen

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende allerede efter 1 – 2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

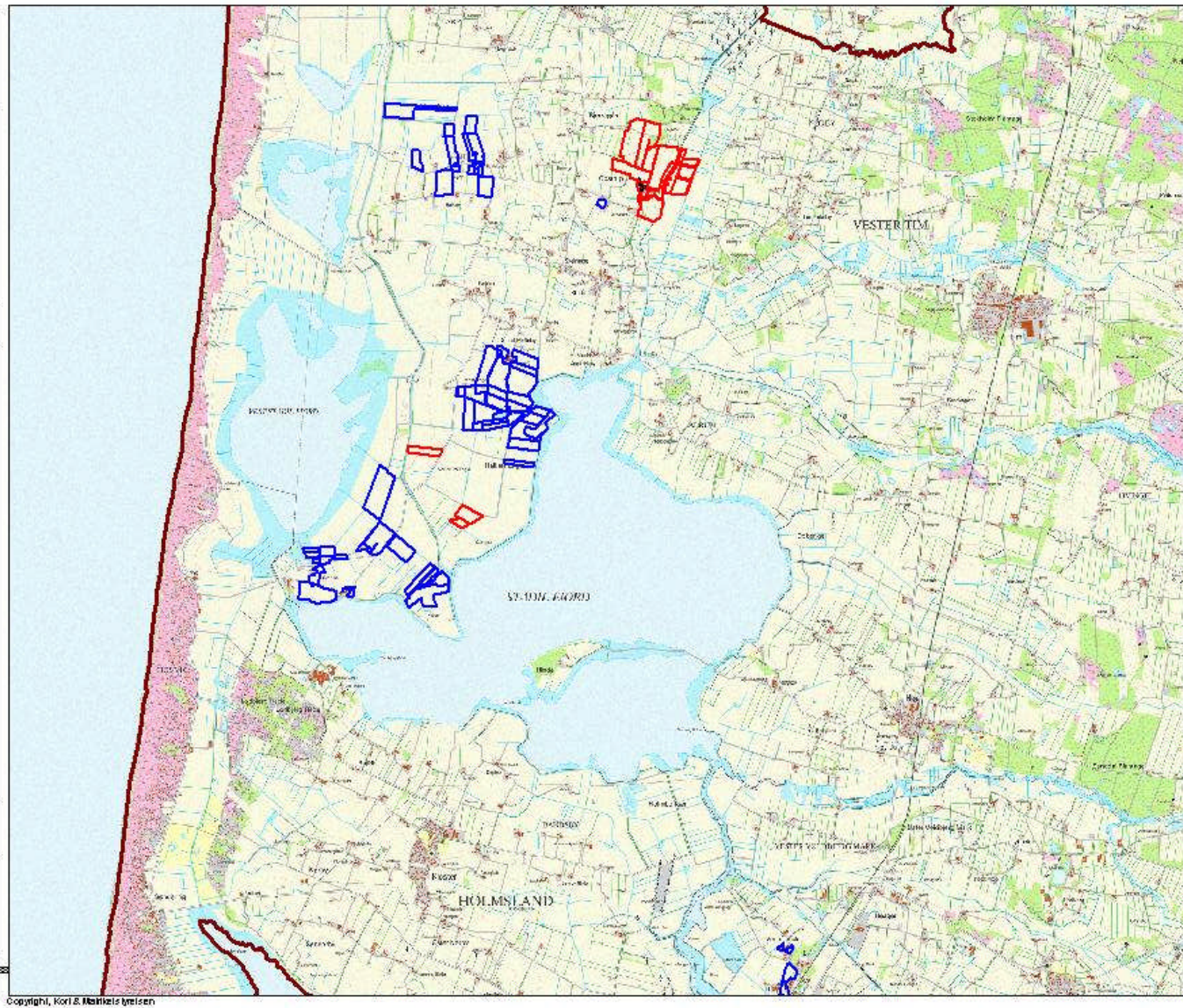
Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregulering og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4: Situationsplan, samlede anlæg

Bilag 5: Oversigtskort, samlede anlæg

ALECTIA	
Titel:	Miljøgodkendelse
Adresse:	Opstrupvej 5, 6980 Tim
Vor ref.:	102827
Filnavn:	bilag4_arealer.vor
Udført af:	ARRA
Dato:	29-5-2012
Signaturforklaring:	
Kommunegrænse Arealer Aftale (60) Udbringning (22) Staldanlæg mærkestak og mæddingsplads	
Målforskel (A4): 1:65.000	
Bilag 4: Arealer	
ALECTIA - Skanderborgvej 150 - DK-8260 Viby J - Tel.: +45 88 88 88 88 Fax: +45 88 15 1001 - www.ALECTIA.com	

Bilag 6a: Udbringningsareal, Natur

ALECTIA

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Obstrupvej 5, 6980 Tim

Vor ref.: 102827

Filnavn: bilag6a_natur_vor

Udført af: ARRA

Dato: 29-5-2012

Signaturforklaring:

Beskyttet hede/over

Beskyttet højmosé

Beskyttet lobeliesø

Bufferzone I

Bufferzone II

Værdifuld paddelok.

Spredningskorridorer

2-meter bræmmer

Besk. vandløb

EF habitatområde

EF fuglebeskyttelses-
område

Ramsarområde

Beskyttede naturtyper : Eng

Beskyttede naturtyper : Hede

Beskyttede naturtyper : Mose

Beskyttede naturtyper : Overdre

Beskyttede naturtyper : Sø

Beskyttede naturtyper : Strande

Arealer

Aftalearealer

Udbringningsarealer

Målforshold (A4): 1:10.000

Bilag 6a: Natur

ALECTIA - Skanderupvej 150 - 6120 Støvring - Tel.: +45 88 10 10 10
Fax: +45 88 19 10 01 - www.ALECTIA.com

Copyright: Kori & Mikkel Nielsen

73

Bilag 6b: Udbringningsareal, Natur

ALECTIA

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Opstrupvej 5, 6980 Tim
Vor ref.: 102827
Filnavn: bilag6b_natur.wor
Udført af: ARRA
Dato: 29-5-2012

Signaturforklaring:

- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmosé
- Beskyttet lobeliesø
- Bufferzone I
- Bufferzone II
- Værdifuld paddelok.
- Spredningskorridorer
- 2-meter bræmmer
- Besk. vandløb
- EF habitatområde
- EF fuglebeskyttelsesområde
- Ramsarområde
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdre
- Beskyttede naturtyper : Sø
- Beskyttede naturtyper : Strande

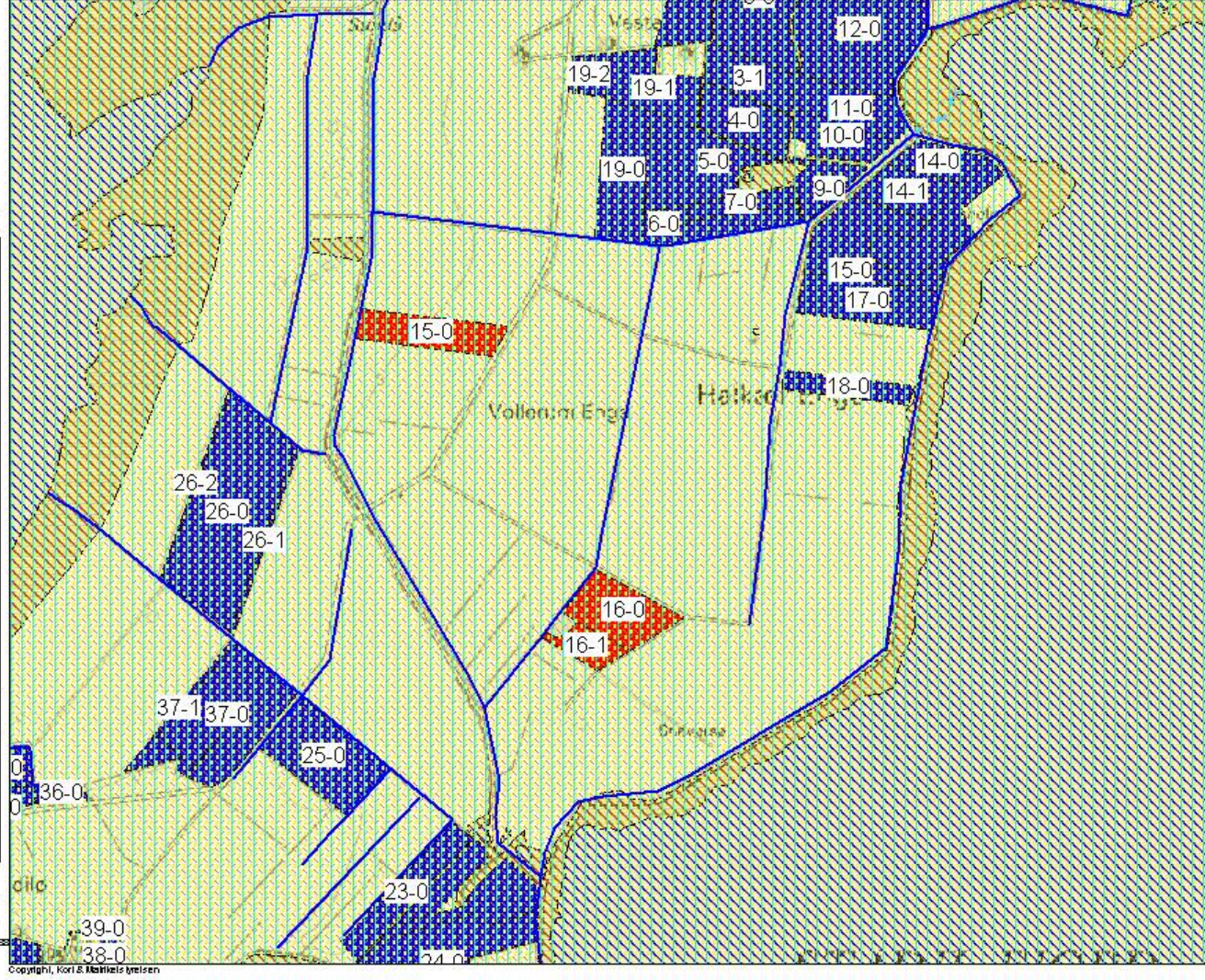
Arealer

- Aftalearealer
- Udbringningsarealer

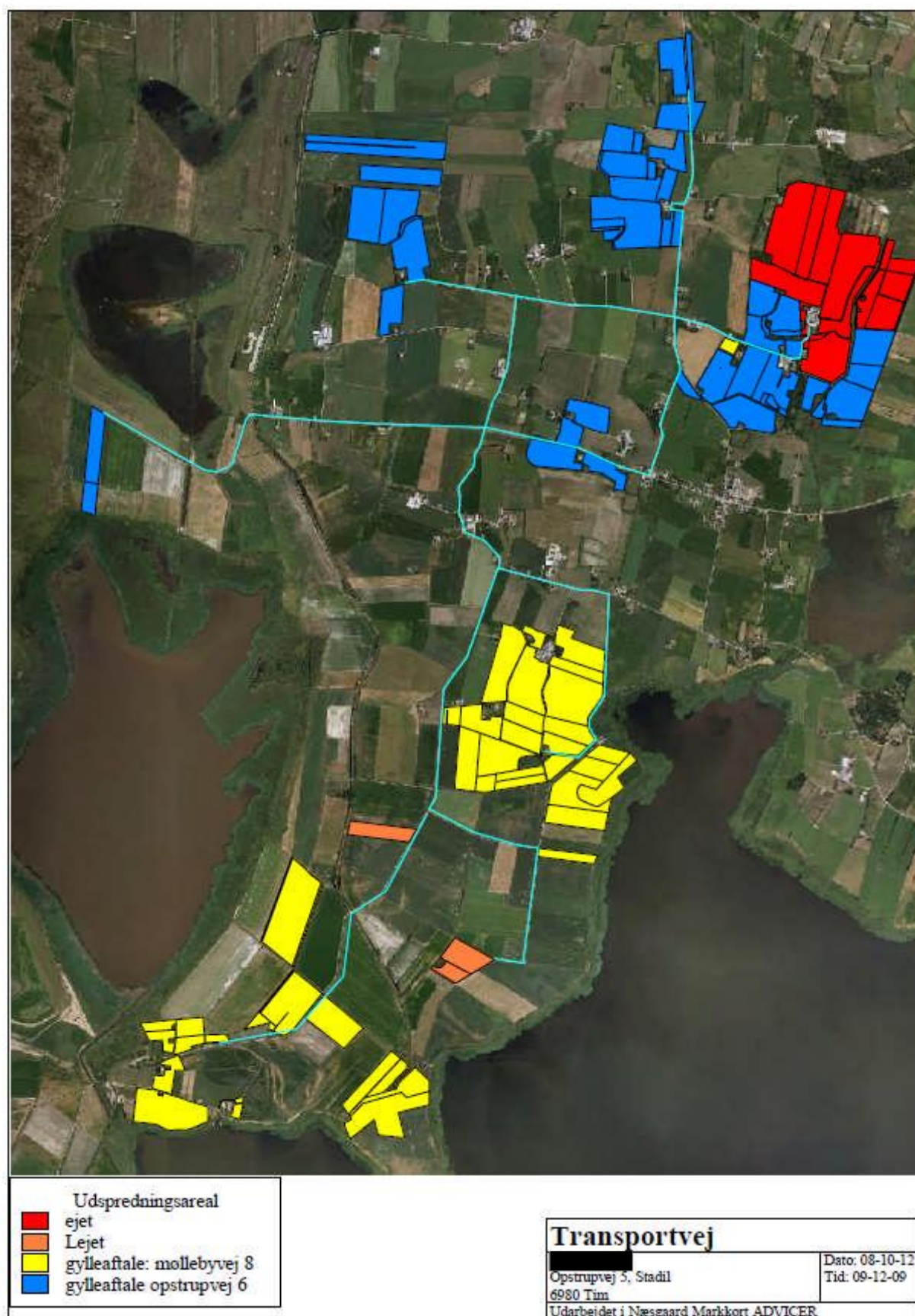
Målforshold (A4): 1:15.000

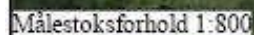
Bilag 6b: Natur

ALECTIA - Skanderbogvej 150 - DK-2600 Viby J - Tel.: +45 36 36 36 36
Fax: +45 33 19 10 01 - www.ALECTIA.com

Bilag 7: Transportveje for husdyrgødning

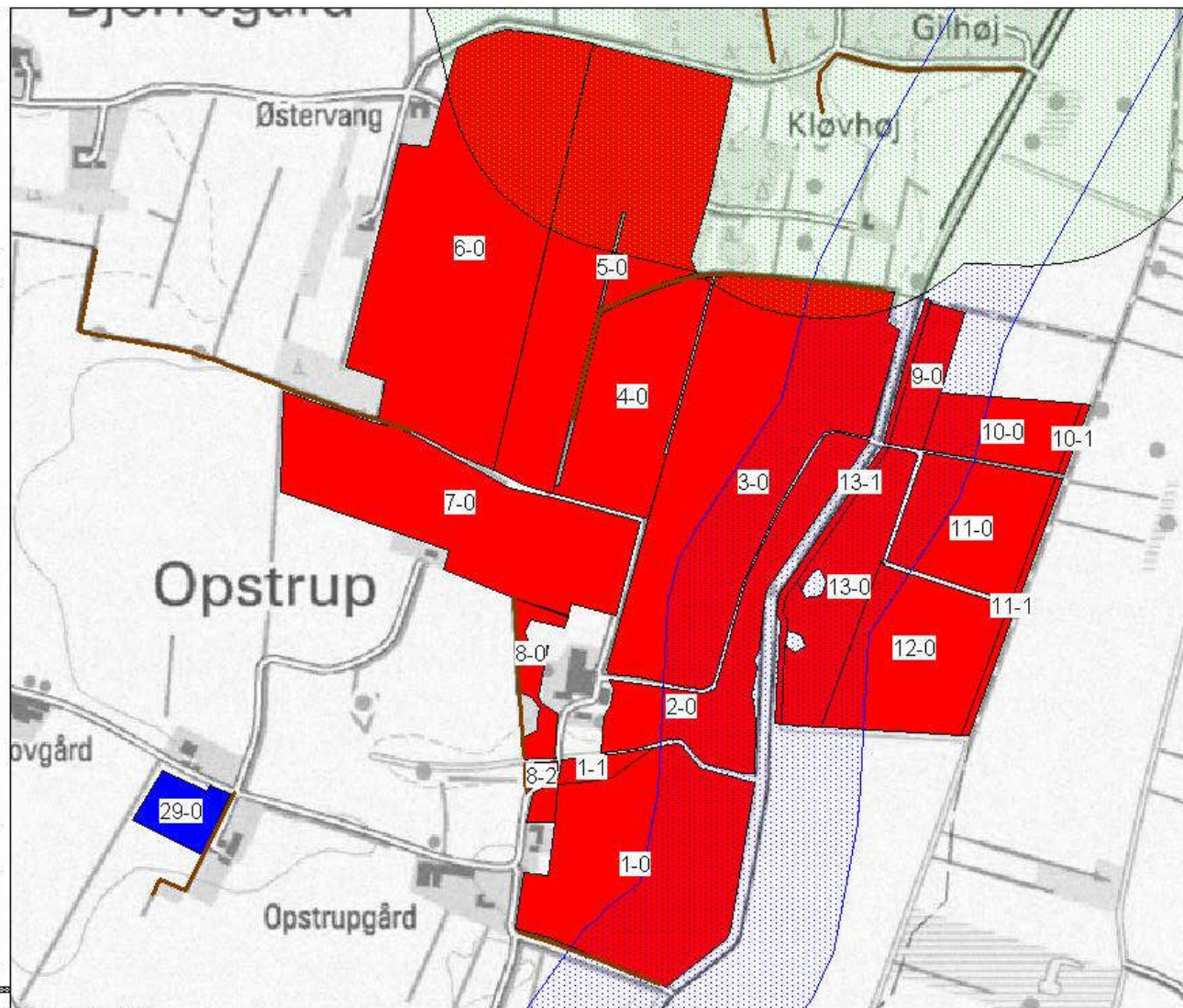

- beredskabsplan
- Eksisterende bygning
- Ny bygning
- flugtvej
- brandslukker
- hovedafbryder EL
- stophane vand
- dieseltank
- kemi

Dato: 21-12-10
Tid: 11-43-19

Bilag 9: Kulturmiljø

ALECTIA	
Titel:	Miljøgodkendelse
Adresse:	Opstrupvej 5, 6980 Tim
Vor ref.:	102827
Filnavn:	bilag9_kultur.wor
Udført af:	ARRA
Dato:	30-5-2012
Signaturforklaring:	
	Særligt værdifulde kulturmiljøer
	Besk. sten- og jorddiger
	Landskabsområde
	Søbeskyttelseslinie
	Kirkebyggelinier
	Fredede områder
	Skovbyggelinier
	A-beskyttelseslinier
	Kirkezone 1
	Kirkezone 2
	Kirkezone 3
	Fredede fortidsminder
Målforhold (A4): 1:7.000	
Bilag 9: Kulturmiljø og beskyttelseslinier	
ALECTIA - Skanderbogvej 190 - DK-5230 Viby J - Tel.: +45 55 55 55 Fax: +45 55 19 1001 - www.ALECTIA.com	

Copyright, Kori & Morten Nielsen

Bilag 10: BAT-Emissionsniveau

Malkekoer (SDM)		Alle dyr i stalden - ingen dyr på græs			
		<-188 koer	189-563 koer	> 563 koer	<-188 koer
Antal malkekoer i nye stalde	7	8,000	8,529	6,900	56,00
Antal malkekoer i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	155	10,640	10,640	10,640	1649,20
Antal malkekoer i eksisterende stalde (linespil eller 5% lysning)	0	8,000	8,000	8,000	0,00
Antal malkekoer på dybstrøelse	2	14,400	14,400	14,400	28,80
Antal koer i alt	164				
Mælkeydelse	9234				
Dyr pr DE	0,75				
Antal nye DE med korrigeret mælkeydelse	9,33				
Ungdyr (SDM)					
Alder ind	3				
Alder ud	26				
Antal ungdyr i nye stalde	5	0,917	0,917	0,917	10,73
Antal ungdyr i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	138	0,917	0,917	0,917	393,71
Antal ungdyr på dybstrøelse	1	0,917	0,917	0,917	3,94
Antal ungdyr i alt	144				
Småkalve (SDM)					
Alder ind	0				
Alder ud	3				
Antal kalve i nye stalde	0	0,907	0,907	0,907	0,00
Antal kalve i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	0,907	0,907	0,907	0,00
Antal kalve på dybstrøelse	18	0,907	0,907	0,907	46,18
Antal ungdyr i alt	18				
Tyrekalve indtil 220 kg (SDM)					
Vægt ind	40				
Vægt ud	120				
Antal kalve i nye stalde	0	0,444	0,444	0,444	0,00
Antal kalve i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	0,444	0,444	0,444	0,00
Antal kalve på dybstrøelse	70	0,444	0,444	0,444	37,96
Antal ungdyr i alt	70				
					2226,51

Bilag 11: Beredskabsplan

Beredskabsplan

2011

|

For

Redegørelse

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gården ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontor i stalden

Kopi af beredskabsplanene findes på kontor i stuehus

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Beredskabsplanen er sket sammen med og på basis af oplysninger der er stillet til rådighed af:

Ejer: [REDACTED] Tlf. [REDACTED] / [REDACTED]

Udarbejdet af:

Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5
6950 Ringkøbing

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald da brandvæsenet på 1-1-2 og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Hvorvidt der er tilskadekomne og hvor mange
- Hvorvidt dyrene er kommet ud, dyreart og antal

Ejeren kontaktes på telefon [REDACTED] / [REDACTED]

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis dette er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, skal branden begrænses ved at lukke døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys om

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder og brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe brand

3 pulverslukkere

Se oversigtskort for placering af brandslukningsudstyr.

Overløb af gylle-instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING 99-74 24 24

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen

Gyllen vil i så fald løbe ned på den nærmeste mark, hvor gyllen kan standses via opdæmning af jord, halmballer eller lign. Der er halmballer i bygning 3 og der finde både minilæsser og traktor med frontlæsser på ejendommen.

Der er ingen vandløb, dræn eller dambrug i nærheden.

Kemikalie- og oliespild – instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING 99-74 24 24

Stophaner / Hovedafbryder

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere m.v. er afmærket på oversigtskortet.

Vand

Hovedhane er placeret uden for sydgavlen af kostalden.

Elektricitet

Hovedafbryder er placeret i det sydvestlige hjørne af kostalden.

□

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til RAH: 97 32 14 55

og forhør om varigheden af udfaldet.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Bekæmpelsesmidlerne skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og eks. plasticpose/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden. Medbring altid mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer mv.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale, eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde evt. spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Diverse

Beredskabsplan ved Uheld og Driftsforstyrrelser.

Gylle:

Ved uheld hvor der numnes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon [redacted] / [redacted]

Ved større udslip kontaktes desuden **Stadil maskinstation på telefon 97331114**, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, lastbil eller gummiged.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon **99 74 24 24**.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Diesel:

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon: [redacted] / [redacted]

Ved større udslip kontaktes Teknisk Forvaltning i Kommunen på telefon **99 74 24 24**.

Brand:

Der er brandslukningsudstyr i staldene. Se vedlagte kort.

Kemikalier:

Ved udslip af kemikalier opsuges spildet med savsmuld/kattegrus som står i nærheden af kemikalierummet. Ring til ejer på [redacted] / [redacted]

Ved større uheld laves en dæmning af halm, jord ol afhængig af mængde og art.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon **99 74 24 24**.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Strømsvigt.

Ved længerevarende strømsvigt tilsluttes nødstrømsanlægget på ejendommen.

Ring til ejer på [redacted] / [redacted] Eller Elektriker: Poulsgaard telefon **97331348**

Ved nye tiltag på ejendommen eller andre ting som kan have indflydelse på miljøet eller dyrevelfærden, vil dette blive skrevet ind i virksomhedens beredskabsplan.

Telefonnumre:

Ejer: [redacted] / [redacted]

Miljømyndighed: **99 74 24 24**

Falck/brandvæsen: **112**

Stadil Maskinstation: **97331114**